

2.

NA DRINI ĆUPRIJA IVO ANDRIĆ II

U blizini Višegrada bila su dva zaseoka. Velji Lug i Nezuke. U Veljem Lugu je živeo Avdaga koji je imao pet oženjenih sinova i ćerku, Fatu. Fata je lepa i mudra devojka. U Nezukama je živeo Mustajbeg Hamzić. Imao je četiri ćerke i sina jedinca. Obojica su imali magacine u Višegradu. Hamzićev sin jedinac je na jednoj svadbi primetio Fatu.

Ne zna se kako je Mustajbeg zatražio ruku Fate za svog sina Naila. Ne zna se ni kako ju je Avdaga dao. Kada je Fati rečeno za udaju, nije se opirala, prihvatila ju je. Samo joj je telo zadrhtalo i u pogledu se videla bol. Počela je da slaže svoju devojačku spremu.

Hamzići nisu želeli da se o ovome u narodu priča. No narod je pričao. Pričao je kako su Hamzići postigli sve što su hteli. Kako će ukrotiti i lepu Fatu, za koju se verovalo da se u celoj Bosni ne može naći mladoženja. Govorili su da će ipak "Velji Lug u Nezuke sići", iako se Fata zarekla da neće.

Preko dana Fata, sa drugaricama i rođakama, radi na svojoj opremi. Zajedno sa njima peva. Dok peva, misli o tome da ni jedan od ovih vezova neće stići u Nezuke. Noću je budna i razmišlja. Čuje u noći kašljanje Avdage, svog oca.

Srećna je i uživa u lepoti noći, ali to nestaje kada se seti svadbe. Seti se svoje bezizlazne i strašne sudbine.

Dok sluša kašljanje oca, razmišlja o njemu, o tome kako su oni isti. Voli ga. Razmišlja o tome da je on rekao DA, gde je ona rekla NE. Zna, da iz kuće mora da pođe, jer otac mora da održi svoju reč. Zna, da u Nezuke, ne može da dođe, jer će se tada održati reč Hamzića i neće se održati njeno NE.

Zna da je rešenje na pola puta. Na mostu. Sa mosta ne sme sići na put za Nezuke. Dani su prolazili i dan svadbe je došao. Venčanje je obavljeno pred kadijom. Reč Mustajbegova je održana. Krenuli su kroz kasabu, pa na most. Ovo je put koji je Fata u mislima više puta prešla. Pred kapijom na mostu povorka se zaustavila, pošto je sledila nizbrdica.

Fata je primakla konja ogradi, stala na ogradu mosta i skočila. Sutradan, voda je izbacila njeno telo. Ovako Fata nije otišla u Nezuke, niti je Velji lug sišao u Nezuke. Otac joj je umro naredne godine, ne govoreći ni sa kim o jadu zbog kog je umro. Hamzić se oženio. Ljudi su još neko vreme pričali o ovom, a posle počeli da zaboravljaju. Ostala je samo pesma o lepoj devojci, o njenoj lepoti i mudrosti koja sja iznad svega kao da je neprolazna.

IVO ANDRIĆ: NA DRINI ĆUPRIJA - vežbe

1. Zadatak: PITANJA:

1. Kako su se zvala dva sela?
2. Kako se zove Fatin otac?
3. Šta su imali Avdaga i Hamzić u Višegradu?
4. Gde je Hamzićev sin jedinac primetio Fatu?
5. Šta je uradila Fata kada joj je rečeno za udaju?
6. Šta je narod pričao?
7. Šta radi Fata dok sa drugaricama i rođakama radi na opremi?
8. O čemu misli dok peva?
9. Noću dok je budna i razmišlja šta čuje?
10. Kakva je Fatina sudbina?

11. Gde se nalazi rešenje za Fatino NE i očevo DA?
12. Pred kim je obavljeno venčanje?
13. Šta je Fata uradila kada je primakla konja ogradi?
14. Šta se sutradan dogodilo, nakon što je skočila sa mosta?
15. Nakon koliko vremena je Fatin otac umro?

2. Zadatak: SASTAVI REČENICE:

Pored- Višegrad- biti- dva sela
 Nail- videti- Fata- svadba
 Tata- dati- Fata- Nail
 Fata- misliti- tata- i- svadba
 Ona- skočiti- reka

svadba jednac _____
 reč devojka _____
 kašalj Avdaga _____
 lepota devojka _____
 rešenje problem _____
 ograda most _____
 magacin trgovac _____
 ruka devojka _____
 vezovi devojka _____
 lepota noć _____
 kašljanje otac _____
 ulica kasaba _____
 misli Fata _____
 kapija most _____

3. Zadatak: PRISVOJNI PRIDEVI I
 GENITIVNE SINTAGME

Fata tata _____
 Tata magacin _____
 Hamzić sin _____
 devojka sprema _____
 brat konj _____
 devojka oprema _____
 devojka rođaka _____

4. Zadatak: GLAGOLI:

FUTUR II:

AKO, KAD, DOK, ČIM

Fata će skočiti kada _____ (biti) na mostu.
 Ona će razmišljati o mostu dok _____ (pevati) sa drugaricama i rođakama.
 Nail će se zaljubiti čim _____ (videti) Fata na svadbi.
 Otac će biti nesrećan ako _____ (ne udati se) Fata za Naila.
 Nail će doći na svadbu ako Fata (biti) _____ tamo.
 Fata će pričati sa Nailom kada (ići) _____ u mešćemu.
 Ona će se setiti svoje sudbine dok (stajati) _____ u mešćemu.
 Fata će se misliti na most dok (jahati) _____ .
 Otac će se radovati kada _____ Fata (udati se) _____ .
 Svi će biti tužni ako Fata (odbiti) _____ Naila.

5. Zadatak: FRAZE:

Ni jedan od + G mn

Ni jedna od kuća, ni jedno od dece, ni jedan od prolaznika, ni jedan od drugova
 stan, put, grad, knjiga, devojka, prolaznica

Ni jedan od _____
 Ni jedan od _____
 Ni jedan od _____

Ni jedna od _____
 Ni jedna od _____
 Ni jedna od _____

I jedan i drugi, i jedna i druga, i jedno i drugo
Ni jedan ni drugi, ni jedna ni druga, ni jedno ni drugo

6. Zadatak – Glagolski oblici:

Živeti _____

Oženiti _____

Primetiti _____

Zatražiti _____

Zadržati _____

Pogledati _____

Verovati _____

Početi _____

Slagati _____

Postići _____

Naći _____

Opirati se _____

7. Zadatak – Svršeni-nesvršeni glagoli:

Raditi _____

Pevati _____

Buditi _____

Nestajati _____

Slušati _____

Poći _____

Održati _____

Doći _____

Rešiti _____

Sići _____

Proći _____

Obavljati _____

Zaustaviti _____

Skočiti _____

8. Zadatak – Povratni glagoli:

Prihvatiti – prihvatiti se _____

Pogledati – pogledati se _____

Buditi – buditi se _____

Voleti – voleti se _____

Zaustaviti – zaustaviti se _____

Primaći – primaći se _____

Izbaciti – izbaciti se _____

9. Zadatak – Zamenice u akuzativu

Zaprosio je Fatu. Zaprosio _____ .

Prosi Fatu. Prosi _____ .

Nail nije odveo Fatu kući. Nail _____ kući.

Venčali su Fatu i Naila. Venčali _____ .

Fata nije volela Naila. Fata _____ volela.

Fata je volela oca. Fata _____ volela.

10. Zadatak – Na liniju napiši imenice u odgovarajućem obliku:

Fata je živela na (selo) _____. Velji Lug je bio pored (Višegrad) _____. Fata je bila u (svadba) _____ i videla je (Nail) _____. Nail je pričao sa (Fata) _____. Mustajbeg je zatražio (devojka) _____ od (Avdaga) _____. Fata je razmišljala o (venčanje) _____. Razmišljala je o (put) _____ koji vodi prema (most) _____.

11. Zadatak – Podvučene reči stavi u futur:

- negacija
- negacija i povratni
- potvrdni oblik - povratni
- potvrdni povratni – 3. l. jd.
- negacija potvrdni – 3. l. jd.

Fata je slušala (_____) kako tata kašlje (_____). On je (_____) celu noć bio (_____) budan. Oboje su razmišljali (_____) o svadbi. Fata je htela (_____) da se uda, ali ne za Naila. Nail je bio (_____) srećan jer se ženi (_____). On nije znao (_____) šta Fata planira (_____). Fata se nije bojala (_____) od smrti.

12. Glagole u zagradi stavi u **buduće vreme**.

Ti _____ (kositi) travu, ja _____ (ne kositi).
Mi _____ (brati) kamilicu, a Nevena i Maja _____ (ne brati).
Ja _____ (gledati) film u bioskopu, moj brat _____ (ne gledati).
Vi _____ (igrati) igricu, a oni _____ (ne igrati).
Mama, tata i ja _____ (ne putovati) na Zlatibor, samo baba i deda _____ (putovati).
Ti _____ (ne spavati) u hotelu, a tvoja drugarica _____ (spavati).

13. Reči u zagradi stavi u **prošlo vreme**.

Na raspustu ja _____ (učiti) za popravni.
Jelena _____ (kupiti) kiflu za užinu.
Izabela i Zorica _____ (spremati) iznenađenje za drugaricu za rođendan.
Ja _____ (pitati) za pravac.
Ti _____ (spremati) tavan sa sestrom.
Tamara i ja _____ (češljati) lutke u sobi.
Marko _____ (voziti) veliki motocikl na raspustu.
Fotograf _____ (slikati) maturante za tablo.
Momci _____ (plivati) u jezeru.
Tata i ujak _____ (prodavati) auto na auto pijaci.
Ti _____ (krečiti) svoju sobu u plavu boju.

14. Reči u zagradi stavi u **sadašnje vreme**.

Ja _____ (trenirati) tenis.
Tata _____ (kuvati) kafu mami.
Moji drugari i ja često _____ (voziti) bicikl.
Baka _____ (praviti) odlične kolače.
Mi _____ (češljati) kosu jedna drugoj.
Ti _____ (slikati) na času likovnog.

Vi _____ (spremati) celu kuću.
 Ja _____ (kopati) u bašti.
 Ja i drugarica _____ (učiti) za kontrolni.
 Majstor i ja _____ (bojiti) moju sobu.
 Mi _____ (posetiti) moju baku.
 Ana _____ (roniti).
 Jelena i njene drugarice _____ (pevati).
 Ti često _____ (kositi) travu u našem dvorištu.
 Kristijan _____ (misliti) da ne treba učiti.
 Vi _____ (igrati) "Ne ljuti se čoveče".
 Marina _____ (govoriti) engleski i srpski.
 Moj brat i ja ponekad _____ (kupati) svog psa.

15. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Višegrad je grad _____ se nalazi na reci.
 To je reka _____ ima most.
 Priča se desila na mostu (most) _____ je davno sagrađen.
 Fata je devojka _____ voli svog oca.
 Avdaga je čovek _____ ima mnogo prodavnica.
 Nail je bio na svadbi i video devojku (devojka) _____ mu se dopala.
 Oni su bili na svadbi (svadba) _____ je trajala do četiri sata.
 Bila je to noć _____ je bila topla.
 U devojačkoj spremi su bili vezovi _____ neće stići u Nezuze.
 U njenoj kući su bile rođake _____ znaju da prave vezove.
 Ona je bila ćerka _____ je bila veoma mudra.
 Čuo se kašalj _____ nije prestajao celo veče.
 Postoji pesma _____ govori o toj devojci.

NA DRINI ĆUPRIJA - IVO ANDRIĆ - I

Ovo je treća jesen kako narod radi na mostu, a ne može se videti da posao odmiče. Iako je već jesen Abidaga ne dopušta da se stane sa radovima. Siromašni seljaci u svojim iscepanim, zakrpljenim i prljavim odelima rade i čute. Abidagin štap je svuda. On nadgleda i gradnju mosta i radove u rudniku. Abidaga se ljuti na radnike, kaže da "badava hleba jedu". Kako se približava veče, Abidaga je još više ljut. Noću ne može da spava i razmišlja kako bi se radna snaga mogla bolje iskoristiti. Želi da posao napreduje brže, nije zadovoljan kako rade radnici.

No ni u kolibama ne spavaju kulučari. Soba je zadimljena, oseća se težak miris od mokre odeće i opanaka koje suše. I kulučari se brinu. Dosta im je što tu rade besplatno, a njihove njive stoje neobrađene. Tu je i jedan Crnogorac kojeg su Turci uhvatili na drumu i doveli da kuluči. Kaže da je njemu sve ovo mučno i neprilično.

On voli gusle. Oko njega se skupljaju mlađi. Jedan izlazi pred kolibu da čuva stražu ako naiđu Turci. Crnogorac se polako sprema, namešta gusle, nakašlje se i počne da peva. Seljaci se okupljaju oko guslara, čute i slušaju. Uživaju i zaboravljaju stvarnost.

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
ређи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

4. 5. 1765. _____

6. 12. 1898 _____

30. 11. 1374. _____

1. 1. 2001. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

4. 5. 1765. _____

6. 12. 1898 _____

30. 11. 1374. _____

1. 1. 2001. _____

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
понедељак _____ уторак _____ среда _____ четвртак _____ петак _____		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
понедељак _____ уторак _____ среда _____ четвртак _____ петак _____			

ünnepek – újév,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)
Dan zaljubljenih	

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион

...		два <u>милиона</u>
9327	девет <u>хиљада</u> триста двадесет (и) седам	девет <u>милиона</u>
3.789		
6.678		
125.567		
134.456		
143.345		
1.254.456		

HOGAR 1.

- 1) Е, јадни смо ти ми Визиготи!
- 2)
 - Мислиш ваљда Викинзи! Какви Визиготи, глупердо!
 - А у чему је разлика?
- 3) Је ли ти мене вучеш за нос? Немој ми рећи да не знаш разлику између Викинга и Визигота?!

- 4) Викинзи су неустрашиви, хероји, велики људи!
- 5) Визиготи су кукавице, свађалице, подлаци...
- 6) Викинзи су велики! Визиготи су ништарије! Је си ли сад разумео?
- 7) Да, наравно... само, да ли смо ми Викинзи или Визиготи?

ISKAZIVANJE PRETPOSTAVKI (bandži džamping)

Možda bi mogao i bolje...
Mislim da će uspeti...
Pretpostavljam da će...
On je, verovatno, ...
Očigledno nije...
Kako izgleda neće...
Valjda će uspeti...
Nema nade da....
Male su nade da...
Uspeh nije zagaranтован....
Ne garantujem...

ISKAZIVANJE STAVOVA

Mislim da ste u pravu...
Smatram da...
Uveren (ubeden) sam da je...
Slažem se sa...
To je tako!...
Dozvolite...
Ja se u potpunosti slažem...
Niste u pravu...
Delim vaše mišljenje...
Ne, nije tako...
Ubeđen sam da nije...
Nisam uveren da je to...
Ne slažem se...
To nije tako!
Ne mogu se složiti...
Ne delim vaše mišljenje...

1.

Iskazivanje odnosa:

gutati knjige – brzo, mnogo i s ljubavlju čitati knjige
ne ide mu knjiga od ruke – slabo uči
nije za knjigu – nije za školovanje
on je otvorena knjiga – otvoren, iskren, koji ništa ne prikriva
on je živa knjiga – mnogo zna

2.

Iskazivanje odnosa (Wanted):

Osnovni podaci:

ime (ime jednog od roditelja) i prezime: _____

pol: _____

rasa: belac, crnac, azijata (boja kože: bela, crna, žuta, crvena)

optužen, osuđen, osumnjičen, identifikovan, u bekstvu: _____

starost – godište – starosna dob – uzrast:

dete, pubertet, mlada osoba, mlađa osoba, zrela osoba, srednje godine – srednjih godina, starija osoba, duboka starost

Lični opis:

oči – krupne, male, okrugle, kose, plave, crne, kestenjaste, razrok

naočare – sa dioptrijom, sunčane naočare, četvrtaste, ovalne, sočiva, kontaktna sočiva

obrve – guste, tanke, spojene, razmaknute

pogled – prodoran, uznemiren, blag, tužan

usne – tanke, pune, crvene, blede, beskrvne, krive

usta – velika, mala

nos – pravilan, mali, velik, grčki, orlovski, boksterski, prćast, kriv, pljosnat

čelo – nisko, visoko, široko, bez bora, sa borama, duboke bore

kosa – kratka, duga, gusta, retka, bujna, ravna, talasasta, prava, kovrdžava, ćelav, proćelav;

boja kose – plava, seda, bela, kestenasta, crna, riđa, prirodna boja, farbana kosa

šiške – prekrivaju oči, češlja ih unazad, u levo, u desno,

frizura – punđa, pletenice, podignuta kosa, spuštена kosa, kike, rep

obrazi – rumeni, ružičasti, bleđi, puni, upali, bucmasti, obrazi sa rupicama

brada – okrugla, šiljata, isturena;

lice – okruglo, duguljasto, rumeno, bleđo, tamnoputo, pegavo, bubuljičavo;

izraz lica – tužan, veseo, umoran, zadovoljan, iznenađen, blag, ljut, radoznao;

figura - građa – skladna, punačka, suvonjava, mršav tip, gojazan tip (ugojen, debeo, korpulentan), atletski tip, sportski tip

rast – nizak, srednji, visok;

brada – bez brade, kozija bradica, riđa brada, negovana brada, zapuštena brada

brkovi – tanki, farbani,

zulufi

odeća – sportska, klasična, moderna, po poslednjoj modi, zapuštena, brižljivo odabrana, čista, prljava, zgužvana, opeglana, zakrpljena, iskidana

POTERNICA JE RASPISANA ZBOG: _____

NAGRADA: _____

*1

Az apa rádörren a fiára:

- Péter! Ebben a dobozban reggel még két szelet csokoládé volt, most pedig csak egy van! Meg tudod ezt magyarázni?
- Igen, apa! Reggel még nagyon sötét volt, és így nem vettem észre a másikat!

*2

- Hogyan lehet biztosan tudni, hogy valaki nagyon csúnya?
- A kannibál csak ránéz, és mindjárt rendel egy salátát.

*3

Pistike hazaér a játszótérről, és odatart a nagymamájának egy fűszálat:

- Nagyi! Légy szíves harapj bele!
 - De miért?
 - Mert apu azt mondta, hogy csak akkor lesz számítógépem, ha te fübe harapsz.
-
-
-
-
-

BESNILO
BORISLAV PEKIĆ
(ODLOMAK)

"Jeste."

"Susan je sveto ime Svete knjige".

"Meni je odvratno", rekla je devojčica, mršteći se.

"Zbilja? A zašto to?"

"Samo u mom razredu ima četiri Susan."

"Ali samo Tebe znahu Sue?" Upotrebljavao je biblijsko "Ti" i davno napušteni sklop rečenice.

"Da je tako, bilo bi u redu. Ali zovu još dve. Nikad se ne zna ko je ko".

"To je doista nezgodno", priznao je.

"Prokleta nezgodno".

Nasmeši se. Kletva u njenim ustima nije bila kletva.

Tek sažet opis činjenice kojoj nema leka.

"Ja sam, u stvari, Susan Lee. Ali tako zovu i Susan Lee Alvin. Samo je njeno ima u prozivniku pre moga, pa sam ja morala da ostanem Sue, a ona je Sue Lee".

"Znaš šta, Sue", rekao je zamišljeno, "nije to baš tako nemoguće popraviti."

Pogledala ga je s nepoverenjem. "Kako se tako nešto može popraviti?"

"Prosto se promeni ime."

"Ime se ne može menjati", rekla je nabusito. Čovek sede kose nije bio drukčiji od odraslih koji uobražavaju da je deci baš uvek stalo do igre. Samo je drukčije izgledao i smešno, naopako govorio.

"Zašto se ne bi moglo menjati?"

"Ne znam, samo znam da ne može."

"A da može, kako bi Ti volela da se zoveš?" Opet je tu bilo starozavetno "Ti".

Zamislila se. "Arijadna."

"Zašto baš Arijadna?"

"To je iz jedne priče. Neki čovek je morao da siđe u lavirint i ubije bika koji je jeo ljude.

Lavirint je bio tako dugačak i zamršen da iz njega još niko nije izašao. Arijadna mu je dala

klupče konca, koje je on odmotavao dok je tražio bika. Kad ga je našao i ubio, spativši grad, vratio se na zemlju namotavajući klupče."

"Dobro", rekao je ozbiljno, "zvaću te Arijadna."

"Ali ja sam Sue, Susan, Susan Lee!"

Sagao se, uhvatio je za ruku i poverljivo kazao: "Za one koji ne znaju Tvoje pravo ime. Ja ga znam, za mene ćeš biti Arijadna."

Pismena i govorna vežba:

1. Poslušaj prepričavanje sadržaja romana Besnilo, a onda ga skraćeno prepričaj:

2. Prepričaj priču o Arijadni:

БЕСНИЛО – вежбе

1. Глаголски облици:

Рећи _____
Мрштити се _____
Знати _____
Погледати _____
Напустити _____
Признати _____
Насмешити се _____
Морати _____
Остати _____
Поправити _____

2. Повратни глаголи:

Променити – променити се _____
Поправити – поправити се _____
Волети – волети се _____
Замислити – замислити се _____
Убити – убити се _____
Спасити – спасити се _____

3. Свршени – несвршени глаголи:

Говорити – проговорити _____
Мењати – променити _____
Волети – заволети _____
Сићи – силазити _____
Убити – убијати _____
Јести – појести _____
Изаћи – излазити _____
Дати – давати _____
Одмотати – одмотавати _____

Намотати – намотавати _____

4. Синтагме: m.r. i sr.r. --- ''а'', žr. --- ''е''

Az osztály *naploja* _____

Cerna *gombojag* _____

Tezeusz *gyozelme* _____

Minotaurusz *labirintusa* _____

Az esemény *leirasa* _____

A hos *batorsaga* _____

A mese *hose* _____

Kreta *kiralya* _____

Kiraly *fia* _____

Labirintus *lakosa* _____

Ariadne *szerelme* _____

A kislány *neve* _____

5. Заменице у акузативу:

Он, оно ---- њега, га Она --- њу, ју, је Они ---- њих

Минотаур је појео људе. Појео _____.

Атински краљ је убио младића. Атински краљ _____ је убио.

Аријадна је заволела Тезеја. Аријадна _____ је заволела.

Тезеј је спасао Атину. Тезеј _____ је спасао.

Тезеј је убио Минотаура. Тезеј _____ је убио.

Тезеј је добио мач. Тезеј _____ је добио.

Минотаур је видео Тезеја. Видео _____ је.

Тезеј је пољубио Аријадну. Тезеј _____ је пољубио.

6. Sastavi rečenice:

Arijadna, zaljubiti se, Tezej _____

Tezej, voleti, Arijadna _____

Arijadna, hteti, pomoći, Tezej _____

Tezej, sići, lavirint _____

Lavirint, biti, Minotaur _____

Niko, videti, Minotaur _____

Svako, pričati, Minotaur _____

Tezej, sresti se, Minotaur _____

Tezej, ubiti, Minotaur _____

On, spasiti, grad _____

Grad, ljudi, radovati se _____

Pričati, Tezej i njegovom junaštvu _____

7. Dopiši imenice na linije:

Devojčicino ime je iz (knjiga) _____. U njenom (razred) _____ ima još

4 (devojčica) _____ koje se isto zovu. Devojčica razgovara sa (čovек)

_____ na (aerodrom) _____. Oni pričaju o (ime – imen_) _____

devojčice. Ime (devojčica - genitiv) _____ je Suzan. Njeno ime je upisano u (dnevnik)

_____. Devojčica je ispričala priču o (Arijadna) _____, (Tezej) _____ i

(lavirint) _____.

8. Podvučene glagole stavi u prezent:

- negacija
- negacija i povratni
- potvrdni oblik - povratni

Devojčica je išla u školu. Ona je pričala sa jednim čudnim čovekom. Čovek je bio sed i nije bio mlad. On ju je pitao za ime. Ona je kazala da ne voli svoje ime. Čovek je koristio biblijsko Ti dok je pričao sa devojčicom. Ona se mrštila na čoveka. Ona je verovala da se ime nije moglo menjati.

9. Objasni sledeće reči na srpskom jeziku:

lavirint: _____
 razred: _____
 kletva: _____
 dnevnik: _____
 aerodrom: _____
 odrasli: _____

10. Napiši glagole u perfektu u pravilnom obliku:

Svi + 1. lice množine (muški rod)
 mindanyian + többes szám 1. személy

Svako + 3. lice jednine (muški rod)
 mindenki + egyes szám 3. személy

Сви (рећи) _____
 Свако (рећи) _____
 Сви (напустити) _____
 Свако (напустити) _____
 Сви (признати) _____
 Свако (признати) _____
 Сви (остати) _____
 Свако (остати) _____
 Сви (поправити) _____
 Свако (поправити) _____

11. Zadatak: modalni glagoli - (voleo bih izaći - voleo bih da izađem)

Dati:

Ja _____
 Mi _____
 Oni _____

Sići:

Vi _____
 One _____
 Ona (sr.r) _____

12. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
--	----	----	-----

JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Bili su na aerodromu _____ se zove Hitro, to je aerodrom _____ je u Londonu.
 Pojavilo se besnilo _____ je bilo veoma opasno.
 Zatvorili su putnike (putnici) _____ su bili u čekaonici.
 Pričao je sa devojčicom (devojčica) _____ ne voli svoje ime.
 To je ime _____ imaju i druge devojčice.
 On je stariji čovek _____ ima sedu kosu.
 Arijadne je devojka _____ je volela Tezeja.
 Tezej je junak _____ je živio u Atini.
 Odabrali su devojke _____ Minotaur hoće da pojede.
 Spasio je ljude _____ su bili u lavirintu.
 Priča o Arijadni je priča _____ se sviđa devojčici.
 Dala je Tezeju konac _____ je bio veoma dugačak.
 Ušao je u lavirint _____ je imao mnogo hodnika i prostorija.

Prevedi tekst:

"Arijadnina nit" spominje se do dana današnjeg. Tako se naziva spasonosno sredstvo koje pomaže da se snađemo u komplikovanim situacijama i da rešimo neki problem. Tu nit (zapravo klupko konca) dala je Arijadna atinskom junaku Tezeju kad je doplovio na Krit da ubije Minotaura u knososkom Lavirintu. Ulazeći u Lavirint, Tezej je trebalo da odmotava klupko, a nakon što ubije Minotaura da se, prateći odmotanu nit, vrati iz komplikovanih hodnika do izlaza. Ali osim klupka konca Arijadna je Tezeju za borbu s Minotaurom dala i mač. Za rešavanje ovako teškog zadatka nisu dovoljni samo klupko i mač već su potrebne i hrabrost i spretnost junaka.

Tezej je došao na Krit tako što se dobrovoljno javio kao jedan od sedmorice mladića koje je svakih devet godina, zajedno sa sedam devojaka, atinski kralj Egej morao da šalje kritskom kralju Minosu kao kaznu. Egej je kažnjen zato što je za vreme Atinskih igara ubio Minosovog sina Androgeja. Te žrtve čekala je strašna sudbina: Minos ih je slao polubiku-polučoveku Minotauru da ih pojede. Atinske mladiće i devojke mogla je da spase samo smrt čudovišnog Minotaura i zato je Tezej odlučio da ga ubije. To je postigao uz pomoć Arijadne, koja se u njega zaljubila čim je došao na Krit.

Tezej i Arijadna su se bojali Minosove osvete i zato su pobjegli sa spasenim devojka i mladićima s Krita.

ВЕЖБЕ 2

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

1. 7. 1654.

3. 10. 1259

13. 11. 1462.

2. 2. 2002.

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

1. 7. 1654.

3. 10. 1259

13. 11. 1462.

2. 2. 2002.

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
субота _____		
недеља _____		
понедељак _____		
уторак _____		
среда _____		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
субота _____			
недеља _____			
понедељак _____			
уторак _____			
среда _____			

januárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
фебруар _____		
март _____		
април _____		
мај _____		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ог _____а сваког понедељка женски род: _____е _____е сваке среде
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

ünnepek – újévre, újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –

имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
2.890		
7.788		
136.678		
134.694		
243.345		
2.368.456		

ХОГАР 2

- 1) Еј, човече, ала волим да будем на крову света!
- 2) Одавде гледано, сви проблеми су ништавни, а све муке се лако подносе!
- 3) Поново сам стекао поверење у људе! Живот је тако лепо!
- 4) Што волим овај свет и све који живе у њему!
- 5) ОСИМ ОРЛОВА!

ISKAZIVANJE DOPADANJA

dopada (svida) mi se...

vrlo je lep (dobar, prijatan, drag, pažljiv..)

dobro si to uradio (odabrao, rasporedio, planirao...)

baš mi odgovara (prija...)

ISKAZIVANJE SAOSEĆANJA

Žao mi je (što niste uspeali, što niste imali sreće, što se tako dogodilo...)

Veoma mi je žao...

Baš mi je krivo...

Saosećam sa vama...

Tako vas razumem...

Iskreno saučešće.

Primate naše iskreno saučešće.

Učestvujemo u vašem bolu.

3.

Iskazivanje odnosa:

dočekati koga s hlebom i solju – poželeti kome dobrodošlicu; ukazati kome gostoprimstvo;

imati svoje parče hleba, jesti svoj hleb – izdržavati se svojom zaradom, imati zaposlenje;

jesti hleba bez motike – lako živeti, ne raditi;

lezi hlebu da te jedem – biti lenština;

tražiti hleba preko pogače – biti neskroman, tražiti više nego što treba;

treba mi kao parče hleba – neophodno, neizostavno mi treba;

uzeti kome hleb – oduzeti kome zaradu, ostaviti ga bez zarade.

Ne cvetaju mu ruže. On je u cvetu života.

4.

Iskazivanje odnosa:

reč brada:

glavom i bradom (lično),

govoriti u bradu (govoriti nejasno),

seda brada (star),

puna šaka brade (velika sreća),

uhvatiti koga za bradu (postići neostvarljivo).

*4

Félszemű Jack és a cowbozok együtt isznak a szalonban. Egyszer csak lövöldözés kezdődik. Félszemű Jacknek kilövik a maradék egy szemét, mire ő felkiált:

- Ez az fiúk, először a lámpát!

*5

Az esküvőü után az após megkeresi az ifjú vőt és így szól:

- Hát fiam, remélem, most, hogy elvetted a lányom, megkomolyodsz, és nem csinálsz többé szármárságokat.

A vő könnyedén meghajol az após felé:

- Nem, nem, papa! Ez volt az utolsó...

*6

- Apu, ma kétszer vert meg! – panaszkodik Pistike az anyjának.
 - Miért?
 - Először amikor megmutattam a bizonyítványt, másodszor meg amikor megmondtam, hogy ez az ő régi bizonyítványa.
-
-
-
-
-

KONVIKT BORISLAV MIHAJLOVIĆ MIHIZ

Pisac piše da je stigao u Karlovce. U Irigu nije bilo gimnazije, a u Karlovcima je postojao internat za sinove sremskih sveštenika. U Karlovce je došao još iz jednog razloga, a to porodična tradicija. Seoski sveštenici su izgradili jedan internat u Karlovcima da bi se njihova deca mogla školovati. To je bila dobro sagrađena jednospratnica. Svake godine bi u internat došlo novih šezdesetak dečaka. Od toga dvadesetak su bili sinovi sveštenika, a ostali su bili deca trgovaca, intelektualaca, lekara, dolazili su iz svih krajeva, bilo ih je čak i iz Beograda, Kruševca. Sinovi sveštenika su plaćali polovinu cene internata.

Internat je bio čudna mešavina. Mešali su se strogost engleskih internata i temperament sremaca. U internatu je postojala stroga hijerarhija.

Dečaci bi dolazili tu sa deset godina. Kod kuće maženi i važni, ovde bi upali u pakao internatskog života i postajali bi anonimni.

Kada stigne, brica ga ošiša do glave, oko njega odjednom mnogo nepoznatog sveta, a on je sasvim sam. Do tada nije video toliko nepoznatog sveta oko sebe. Niko mu ne zna ime. Više ga niko ne pita da li nešto hoće ili neće, sada postoji samo – moraš. Obraćaju mu se sa: "Hej, ti mali!". Starijim učenicima treba da kažu: "Gospodine" i da stanu mirno. Moraju da čiste cipele starijim đacima. Maturant mu naredi da ih očisti, on ne sme da kaže da neće, i ne

sme da mu kaže da još ne ume da čisti cipele. A šamare dobijaju i od njih, i od prefekta, vaspitača, upravnika. Ne sme ni da plače, jer je to sramota. Ako hoće da plače mora da sačeka veče, kada ga niko ne vidi, onda može da plače pod jastukom. Preostaje mu da čeka četiri godine dok i on ne postane stariji đak. Do tada mora da uguši suze i trpi. Kao stariji đak dobija dugačke pantalone i može da pusti kosu. Tada će i on dočekivati uplašene novajlije. I ponašaće se prema njima kao što su se ponašali prema njemu.

Pisac misli da je internat dobra stvar, iako je život tamo težak. Dobra škola za život. Veruje da se u ovakvoj školi stvara budući odrastao čovek. Tu su svi ravnopravni, svi startuju u apsolutnoj jednakosti, od nule. Za sve se čovek sam mora izboriti. Mora da se bori da bi se izborio za svoje mesto.

Pisac kaže da je brzo naučio najvažnije stvari, pravi protivnici nisu stariji đaci, profesori, vaspitač ili upravnik. Oni su neprijatelji kojima treba podvaljivati. Pravi protivnici su njegova generacija. Ona donosi sud o nekome, a sud joj je nepotkupljiv i pravičan. Moraš biti pravi čovek, na tvoju se reč mora računati. Generacija traži da budeš hrabar kada branite nekog iz tvoje generacije, da ne izdaš drugove ako urade nešto zbog čega će ih profesori kazniti.

Piše da je on bio mršav i slab. Sreća je što je živeo u Sremu. Tamo nije sramota ako dobiješ batina, sramota je ako ne izađeš na megdan.

Problema je imao sa tim da se ponekada "pravio važan". Imao je "zapažljiv jezik", i zato se često zamerio drugovima.

Drugi problem je bio taj da je imao dobru memoriju, što ga je predodredilo da bude dobar đak. Ovo je znalo izazvati đački prezir. Ovo je rešio tako što je u đačkoj knjižici, na kraju niza od samih petica, uvek bila loša ocena iz vladanja.

Vežbe:

1. Glagolski oblici:

pisati _____
stići _____
postojati _____
mešati se _____
maziti _____
upasti _____
stati _____
plakati _____
zameriti se _____
startovati _____
izazvati _____

2. Svršeni i nesvršeni glagoli:

dolaziti _____
donositi _____
ošišati _____
obraćati se _____
čistiti _____
čekati _____
pustiti _____
podvaljivati _____
izboriti se _____
dobijati _____

3. Povratni glagoli:

praviti – praviti se _____
 rešiti – rešiti se _____
 ošišati – ošišati se _____
 sramotiti – sramotiti se _____
 mešati – mešati se _____
 računati – računati se _____
 maziti – maziti se _____

4. Svršeni i nesvršeni glagoli u prezentu, perfektu i futuru:

ПРЕЗЕНЕ

НСВ – читам

ПЕРФЕКАТ

НСВ – читао сам

СВ – прочитао сам

ФУТУР

НСВ – читаћу

СВ - прочитаћу

СВРШЕНИ ГЛАГОЛИ

ПРЕЗЕНТ НЕМА

ПЕРФЕКАТ

ФУТУР

НЕСВРШЕНИ ГЛАГОЛИ

ПРЕЗЕНТ

ПЕРФЕКАТ

ФУТУР

PREZENT		
NESVRŠENI GLAGOLI	SVRŠENI GLAGOLI	
Ja čitam .	Ja pročitam.	Umesto toga: Ja ću sada da pročitam . Ja ću sada pročitati .
		Ja sam sada pročitao .

dolaziti – doći:

dolaziti – nesvršen – JA DOLAZIM.

doći – svršen – JA ĆU SADA DA **DOĐEM**. JA ĆU SADA DOĆI. JA SAM SADA DOŠAO.

donositi _____
 ošišati _____
 obraćati se _____
 čistiti _____
 čekati _____
 pustiti _____
 podvaljivati _____
 izboriti se _____
 dobijati _____

5. Zamenice u akuzativu:

Decu su mazili kod kuće. Mazili su _____ kod kuće.

Dečaka su mazili kod kuće. Mazili su _____ kod kuće.

Brica je ošišao učenika. Ošišao _____ je.

Brica šiša učenike. Šiša _____.

Čistio je cipele učenicima. Čistio _____ je.
 Pustio je kosu. Pustio _____ je.
 Pušta kosu. Pušta _____.
 Imao je dobru memoriju. Imao _____ je.
 Ima dobru memoriju. Ima _____.
 Kupio je đачku knjižicu. Kupio _____ je.
 Kupuje đачku knjižicu. Kupuje _____.

6. Sastavi rečenice:

Pisac – pisati – Karlovci
 Karlovci – biti – internat
 Internat – dolaziti – deca – Beograd
 Deca – maziti – kuća
 Deca – internat – upasti – pakao
 Učenici – stati – mirno – kada – videti – stariji učenik
 Đak – čistiti – cipele – stariji učenik
 Učenik – internat – dobiti – šamar – stariji učenik
 Učenik – čekati – četiri godina – i – postati – stariji učenik
 Kada – postati – stariji učenik – čekati – mlađ učenik
 Dečak – imati – loša ocena – vladanje – đачka knjižica

7. Napiši sintagme na srpskom:

N	G
<u>udruženje</u>	<i>turističkih vodiča</i>
<i>idegenvezetők</i>	<u>egyesülete</u>

A tanulo elete _____
 A pap fia _____
 Az gimnazium neveloje _____
 A tanulo magaviselete _____
 Az ertelmiseg fia _____
 Az orvos fia _____
 Az internatus szigorusa _____
 A diak temperamentuma _____
 Az internatus elete _____
 A tanulo haja _____
 Az internatus pokla _____
 A kereskedo fia _____
 Az iskola vilaga _____
 A tanulo bizonyitvanya _____
 A tanulo jegye _____

8. Futur II

AKO, KAD, DOK, ČIM

Učenik će ići u internat kad (napuniti) _____ deset godina.
 On će ići u internat ako (dobro učiti) _____.

Ošišaće ga čim (stići) _____ u internat.
 Moraće da sluša starije učenike dok (biti) _____ u nižim odeljenjima.
 Moći će da pusti kosu kada (postati) _____ stariji učenik.
 Shvatiće da je anonimn čim (ući) _____ u internat.
 Imaće lošu ocenu ako (praviti) _____ problema na času.

9. Potencijal

Ja bih voleo da idem u internat.

Ja bih voleo ići u internat.

On – voleti – rešiti probleme

Mi – želeti – pustiti kosu

Oni – hteti – doći u internat

Vi – voleti – završiti gimnazija.

Ti – želeti – postati stariji učenik.

10. Glagolski prilog sadašnji i glagolski prilog prošli

svršeni glagoli	nesvršeni glagoli
glagolski prilog prošli	glagolski prilog sadašnji
-vši	-ći
otpevati	pevati
(otpevao) otpeva + vši = otpevavši	pevaju + ċi = pevajući

GLEDATI – gledajući POGLEDATI – pogledavši

pisati _____
 plakati _____
 izazvati _____
 dolaziti _____
 donositi _____
 ošišati _____
 čistiti _____
 čekati _____
 dobijati _____
 praviti _____

11. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Išao je u školu (škola) _____ nije bila skupa.

Tata mu je bio pop _____ radi u malom mestu.

Pored škole je bio internat _____ su sagradili za sinove sveštenika.

Brica je šišao dečake (dečaci) _____ su imali dugu kosu.

Oko njega je bio svet _____ nije poznavao.
 Morao je da kaže gospodine učenicima (učenici) _____ su stariji od njega.
 Morao je da stane mirno ispred đaka (đak) _____ ide u viši razred.
 Čistio je cipele _____ nisu bile čiste. Dobio je šamar _____ ga je bolelo.
 Upravnik je osoba _____ vodi internat.
 Vaspitač je nastavnik _____ radi u internatu.
 Maturant je učenik _____ ide u četvrti razred.
 Imao je jastuk _____ je bio velik. U sobi su bili jastuci _____ su juče oprani.
 To je bilo veče _____ nikada neće zaboraviti.
 Sakrivao je suze _____ nije hteo da drugi vide.

12. Imenice u zagradi stavi u genitiv.

Supa se pravi od

(šargarepa, krompir, luk, peršun, karfiol, kerelaba, brokoli, testo, so, meso...)

Kolač se pravi od

(brašno, jaje, šećer, čokolada, pekmez, puding, slatka pavlaka, margarin...)

Salata se pravi od

(paradajz, paprika, kupus, krastavac, salata, pirinač, sir...)

13. Imenice u zagradi stavi u akuzativ i deoni genitiv.

U prodavnici sam kupila (1 l mleko) _____
 (kesa krompir) _____
 (kutija keks) _____
 (tabla čokolada) _____
 (1 kg meso) _____
 (flaša pivo) _____
 (1 komad sapun) _____
 (parče torta) _____

14. Imenice u zagradi stavi u genitiv.

Pavlaku sam izvadila _____ (a frizsiderböl).
 Supu sam vadila _____ (a lábosból/ šerpa).
 Povrće sam donela _____ (a piacról).
 So sam uzela _____ (a szekrényből).
 Kašiku sam uzela _____ (a fiókból/ fioka).
 Čašu sam uzela _____ (a polcról).

15. Imenice u zagradi stavi u akuzativ.

Kuvam	(supa) _____	Pečem	(kolač) _____
	(varivo) _____		(torta) _____
	(čorba) _____		(pačetina) _____
	(kafa) _____		(riba) _____
Perem	(breskva) _____	Jedem	(pavlaka) _____
	(šolja) _____		(kifla) _____
	(kašika) _____		(sir) _____

(čaša) _____

(smokva) _____

16. Imenice u zagradi stavi u instrumental.

Volim burek _____ (sir).

Često jedem kiflu _____ (jogurt).

Volim hleb _____ (pekmez).

Volim palačinke _____ (eurokrem).

Obožavam pečene krompire _____ (meso).

Ponekada naručim pitu _____ (jabuka).

17. Napiši kako se zovu objašnjeni pojmovi.

Jede se iz dubokog tanjira; tečnost je i može u njoj da bude povrća, mesa, testa.

_____ Pravi se od povrća. Povrće se skuva i zatim pomeša sa brašnom. Jede se uz meso.

_____ Maže se na hleb. Pravi se od mleka i prodaje u čašici. Bele je boje. _____

Jede se u restoranu pre glavnog jela. _____

Pije se kada smo prehladeni, kada je zima. Pije se i toplo i hladno. _____

Vole stariji ljudi da je piju. Bezbojna je tečnost. Peče usta i grlo, kada je pijemo.

_____ Ovo vole deca, ali i odrasli da jedu. Slatko je. Pravi se ponekad, od brašna, jaja...

Odaberi reči koje odgovaraju opisu: predjelo, torta, jaje na oko, kafa, sarma, varivo, rakija, čaj, pavlaka, supa, kajgana

DOMAĆI ZADATAK:

1. Imenice u zagradi stavi u genitiv.

Supa se pravi od

_____ (piletina, šargarepa, luk, krompir, peršun, grašak, boranija, testo)

Kolač se pravi od

_____ (brašno, šećer, kvasac, so, pekmez, čokolada, mleko, slatka pavlaka)

Salata se pravi od

_____ (paprika, paradajz, luk, krastavac, kupus, salata, jabuka, pasulj, sir)

2. U prodavnici sam kupila: glavicu (akuzativ) kupusa (genitiv).

_____ (kesa bombon)

_____ (kutija keks)

_____ (komad šunka)

_____ (litar mleko)

_____ (parče torta)

_____ (vekna hleb)

_____ (čaša jogurt)

_____ (flaša pivo)

_____ (komad slanina)

_____ (boca vino)

_____ (tegla krastavac)

_____ (džak krompir)

_____ (kesica biber)

_____ (pakovanje šibica)

3. Govorna vežba. ŠTA OBIČNO JEDEM, ŠTA VOLIM DA JEDEM.

ŠTA OBIČNO JEDEM	ŠTA VOLIM DA JEDEM

4. Opiši date reči na srpskom jeziku:

POSUDE I PRIBOR ZA JELO:

čaša--	pohár	
šolja--	csésze	
tanjir--	tányér	
šerpa--	lábos	
lonac--	fazék	
tepsija--	tepsi	
posuda--	edény	
poklopac--	fedő	
kašika--	kanál	
viljuška--	villa	
nož--	kés	
kutlača--	leves szedő kanál	

ВЕЖБЕ 3

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

6. 2. 1765. _____
 9. 4. 1360 _____
 23. 10. 1562. _____
 3. 3. 2003. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

6. 2. 1765. _____
 9. 4. 1360 _____

23. 10. 1562. _____
 3. 3. 2003. _____

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
четвртак _____ петак _____ субота _____ недеља _____ понедељак _____		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
четвртак _____ петак _____ субота _____ недеља _____ понедељак _____			

januárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
јун _____ јул _____ август _____ септембар _____		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ог _____а сваког понедељка женски род: _____е _____е сваке среде
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

САТИ

egy óra....	egy órakor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата

4 сата	у четири сата
5 сати 5 ---20 21 22,23,24 25.....	у пет сати
12-24 часова	у дванаест часова
21 _____ 23 _____ 5 _____	21 _____ 23 _____ 5 _____

üññepек – újévre,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
3.632	_____	
6.485	_____	
11. 327	_____	
144.456	_____	
153.345	_____	
3.254.456	_____	

HOGAR 3

- 1) Уф! Како ме данас боле ноге...
- 2) Шта ти гледаш?
- 3) Боље иди и донеси ми папуче!
- 4) Је ли ти чујеш шта сам рекао?
- 5) Шта ти је данас? Одмах да си ми донео папуче!
- 6) Нека те нека... Ти лења бубо! Одох сам!
- 7) СНЕРТЕ!

ISKAZIVANJE SIMPATIJE (NAKLONOSTI)

Simpatični ste.
Mio je, drag (prijatan, lepo vaspitan i dr.)
Vi ste moja simpatija.
Simpatišem vas.
Sa vama je prijatno.
Dopadate mi se.
Zadovoljstvo mi je da sam sa vama.
Prijatno je slušati vas.
Uživam da vas gledam.

ISKAZIVANJE KOMPLIMENATA

dobro vam pristaje to odelo (haljina, frizura, boja..)
uvek se odevate sa ukusom (imate ukusa)
imate prefinjeni (istančan) ukus
tako ste lepi
prijatno je videti tako lepu osobu
vi ste vrlo pažljivi (prijatni, gostoljubivi..)
zgodni ste (šarmantni...)
dobro izgledate
niste se promenili...

5.

Iskazivanje odnosa:

biti u modi, moderan, visoka moda;
doći u modu, staromodan, maneken;
izaći iz mode, odevati se po modi.

6.

Iskazivanje odnosa:

biti bez srca	biti dobrog (mekog) srca
biti na kraj srca	veliko srca
slomiti nekome srce	ruku na srce
teret mi je pao sa srca	sad mi je srce na mestu
otišlo mu srce u pete	

Az újdonsült férj a nászútról az alábbi táviratot küldi édesanyjának: „Nagyon jól érezzük magunkat. Mari tündér! Boldog vagyok!”

Az anya elolvassa a táviratot, majd vállat von, s megvetően kijelenti:

- Szép kis dolog! Már hazudni is megtanította a férjét...

*8

- Miért a mézeskalácsférfi a legideálisabb?
- Olyan kis aranyos... Édes. És szégyenkezés nélkül leharaphatod a fejét...

*9

Férfi beszélget Istennel:

- Isten, miért teremtetted a nőt ennyire gyönyörűségnek?
- Hát hogy szeresd.
- De akkor meg miért teremtetted ennyire ostobának?
- Hát, hogy szeressen téged.

ЈЕЛИСАВЕТА - Балет у два чина(осам слика).

Музика: Зоран Ерић.

Кореографија и либрето: Лидија Пилипенко, према драми Ђуре Јакшића
Јелисавета, кнегиња црногорска.

Време и место:Грна Гора и Венеција, крајем 15.века.

Први чин, прва слика: У Црну Гору стиже гласник из Венеције и потврђује најављене претње све моћније турске империје, молећи за помоћ. Подсећа црногорског кнеза, Ђурђа Црнојевића, да је дужду, Јелисаветином оцу, обећао помоћ од хиљаду црногорских војника.

Док у већницу улазе кнезови и војводе предвођени Радошем Орловићем, великим патриотом, кнез Ђурађ размишља о тешкој одлуци коју мора да донесе. После дуже расправе, одлучују да одбију млетачки захтев. У већници која се полако празни остаје капетан Ђурашко који је до Јелисаветиног доласка био веома близак кнезу, али понесен њеном лепотом и растрзан страстима, постао је лак плен и жртва интрига које Јелисавета плете.

Друга слика: У одајама кнегиње Јелисавете, капетан Ђурашко се предаје њеним чарима. Али ту је и противуслуга: кнегиња жели да буду уклоњени они који су одбили послушност њеној домовини - пре свих Радош Орловић и кнежев брат Станиша. Вујо, перјаник, одан кнезу до смрти, уклања трагове прељубе откривајући при том и Јелисаветине планове. Он је, заправо, презире, јер је за њега увек била странкиња. Кад остане сама са мужем, Јелисавета га лако наговори да отера у прогонство Радоша Орловића. Долази Станиша и на све начине покушава да утиче на промену те одлуке, али без успеха.

Трећа слика: Оптерећен грижом савести, Ђурашко бежи из двора и враћа се сину Ивану и жени Марти која му, упркос нанетом болу, прашта прељубу.

Четврта слика: Радош Орловић је прогнан и Станиша, заслепљен мржњом према Млечанима, сакупља војску у савезу са Турцима и креће против брата и Јелисавете. Безумни чин издаје покушава да спречи Радош, али без успеха, јер се и његова кћи Марта придружује побуњеницима. Старац остаје очајан и сам, јер једини наслућује несрећу која ће задесити Црногорце.

Други чин, прва слика: У кнежевским одајама, Ђурађ и Јелисавета су оптерећени свако својом грижом савести. Јелисавету све чешће прогоне страшни снови.

Друга слика: Снови постају све страшнији, и Јелисавета види смрт свих које је својим сплеткама осудила, а њу саму прогони Марта, Ђурашкова жена. Кнегиња губи разум.

Трећа слика: Јелисавети се привиђа родни град и сцене из детињства и безбрижне младости, све до тужне и уговорене удаје за црногорског кнеза који је заузврат обећао млетачком дужду све што се од њега тражило.

Четврта слика: Сви су на окупу, суочени са близином грађанског рата. Иако враћен из прогонства, најтужнији је Радош Орловић, који није успео да спречи трагичан ток догађаја. Једино је Јелисавета, затворена у свој свет помраченог ума, несвесна догађаја који предстоје...

LIKOVİ:

Jelisaveta – žena Đurđa Crnojevića, ćerka dužda

Đurađ Crnojević – knez Crne Gore

Staniša – brat Đurđa Crnojevića

kapetan Đuraško – bio prijatelj kneza, zavela ga je Jelisaveta

Marta – Đuraškova žena, ćerka Radoša Orlovića

Ivan – sin Marte i Đuraška

Radoša Orlovića – prijatelj kneza

JELISAVETA

1. Питања:

1. Gde stiže glasnik iz Venecije? 2. Ko preti Veneciji i Crnoj Gori? 3. Šta je obećao crnogorski knez mletačkom duždu? 4. Ko lazi u većnicu? 5. Ko predvodi knezove i vojvode? 6. Šta odlučuju posle duže rasprave? 7. Do kada je kapetan Đuraško bio veoma blizak knezu? 8. Šta je kapetan Đuraško postao? 9. Šta kneginja želi, šta je protivusluga koju traži od kapetana Đuraška? 10. Ko treba pre svih da bude prognan? 11. Šta otkriva Vujo perjanik dok uklanja tragove preljube? 12. Zašto Vujo perjanik prezire Jelisavetu? 13. Da li je Jelisaveti bilo teško da nagovori kneza da otera u progonstvo Radoša Orlovića?	14. Zašto Đuraško beži iz dvora? 15. Kome se vraća Đuraško? 16. Da li je Staniša uspeo da utiče na promenu te odluke? 17. Uprkos čemu Marta prašta preljubu kapetana Đuraška? 18. Ko sakuplja vojsku u savezu sa Turcima? 19. Protiv koga kreće Staniša? 20. Šta pokušava, bez uspeha, da spreči Radoš Orlović? 21. Čija ćerka se pridružila pobunjenicima? 22. Kakvi snovi progone Jelisavetu? 23. Čiju smrt vidi Jelisaveta? 24. Šta se priviđa Jelisaveti? 25. Sa čime su svi suočeni? 26. Gde je zatvorena Jelisaveta?

2. Глаголски облици:

Подсетити _____

Празнити _____

Затворити _____

Постати _____

Плести _____

Желети _____

Утицати _____

Кренути _____

Спречити _____

Видети _____

Успети _____

Окупити _____

Осудити _____

Губити _____

3. Свршени – несвршени глаголи:

Стићи _____

Потврдити _____

Обећати _____

Размишљати _____

Донети _____

Одлучити _____

Одбити _____

Остати _____

Открити _____
 Наговорити _____
 Покушати _____
 Отерати _____
 Бежати _____
 Сакупљати _____

4. Povratni glagoli

prazniti – prazniti se _____
 predati – predati se _____
 vratiti – vratiti se _____
 pridružiti se _____
 moliti – moliti se _____
 ukloniti – ukloniti se _____
 promeniti – promeniti se _____
 opteretiti – opteretiti se _____
 oprostiti – oprostiti se _____

5. Svršeni i nesvršeni glagoli u prezentu, perfektu i futuru:

PREZENT		
NESVRŠENI GLAGOLI	SVRŠENI GLAGOLI	
Ja čitam .	Ja pročitam.	Umesto toga: Ja ću sada da pročitam . Ja ću sada pročitati .
		Ja sam sada pročitao .

dolaziti – doći:

dolaziti – nesvršen – JA DOLAZIM.

doći – svršen – JA ĆU SADA DA **DOĐEM**. JA ĆU SADA DOĆI. JA SAM SADA DOŠAO.

Подсетити _____
 Подсећати _____
 Затворити _____
 Затварати _____
 Плести _____
 Исплести _____
 Пожелети _____
 Желети _____
 Спречавати _____
 Спречити _____
 Окупити _____
 Окупљати _____
 Осудити _____
 Осуђивати _____
 Губити _____
 Изгубити _____
 Обећавати _____

Обећати _____

6. Sastavi rečenice:

Građanski rat – biti – Crna Gora

Radoš – sprečiti – rat

Jelisaveta – imati – griža savesti

Jelisaveta – videti – Marta – san

Jelisaveta – biti – odaja – imati – strašan san

Jelisaveta – biti – odaja – Đurađ

Marta – pridružiti se – pobunjenici – boriti se – knez

Staniša – sklopiti – savez – Turci

Staniša – hteti – napasti – brat

7. Заменице у акузативу:

Дужд је послао гласника у Црну Гору.

Дужд га је послао у Црну Гору.

Јелисавета је навела кнеза да прогна Радоса.

Бујо је презирао Јелисавету.

Станиша је напао брата.

Радос није спречио Станишу да склопи savez са Турцима.

Савест је гризла Јелисавету.

Венецијски гласник је подсетио кнеза на обећање дато дужду.

Дужд је оженио Јелисавету кнезом.

Кнез је послушао Јелисавету.

8. Синтагме:

SINTAGME 1 – SZÓKAPCSOLATOK 1

N	G
<u>udruženje</u>	<i>turističkih vodiča</i>
<i>idegenvezetők</i>	<u>egyesülete</u>
oboljenje	srca
<i>betegsége</i>	<i>szív</i>
pritoka	Dunava
Duna	mellékfolyója
društvo	pesnika
<i>a költők</i>	<i>társulata</i>
indijanska plemena	Severne Dakote
<i>Észak Dakota</i>	<i>indian törzsei</i>

pretnje moćne turske imperije

knez Crne Gore

žrtva intrige

tragovi preljube

knjiga prevodilaca

prevodilac knjige

promena odluke

uprkos nanetom bolu

bezumni čin izdaje

snovi strave

smrt ljudi

blizina građanskog rata

tragičan tok događaja

grad detinjstva

sakupljanje vojnika

savez država

osećaj mržnje

ključevi grada

vrata većnice

knez Venecije

SINTAGME II – SZÓKAPCSOLATOK

SINTAGME			
genitiv		prisvojni pridev	
sveska	<i>učenika</i> >G	<i>učenikova</i> > prisvojni pridev	sveska
torba	<i>poštara</i> >G	<i>poštarova</i> > prisvojni pridev	torba
sin	<i>kapetana</i> >G	<i>kapetanov</i> > prisvojni pridev	sin
uspomena	<i>Jelisavete</i> >G	<i>Jelisavetina</i> > prisvojni pridev	uspomena

G----- присвојни придев

- Јелисавета, одаја

Генитив: одаја Јелисавете

Присвојни придев: Јелисаветина одаја

- Јелисавета, грижа савести

Генитив: грижа савести Јелисавете

Присвојни придев: _____

- жена, Ђурашко

Генитив: жена Ђурашка

Присвојни придев: _____

- кнез, одлука

Генитив: _____

Присвојни придев: кнежева одлука

- Марта, син

Генитив: _____

Присвојни придев: Мартин син

- кнез, обећање

Генитив: обећање кнеза

Присвојни придев: _____

- Радош, прогонство

Генитив: прогонство Радоша

Присвојни придев: _____

- човек, страст

Генитив: _____

Присвојни придев: човекова страст

- кнез, пријатељ

Генитив: _____

Присвојни придев: кнежев пријатељ

- Јелисавета, отац

Генитив: _____

Присвојни придев: Јелисаветин отац

9. Futur II

АКО, КАД, ДОК, ЋИМ

Он ће размишљати о томе ако (требати) _____ да размишља.
Добићеш нову књигу на зајам, када (донети) _____ стару.
Ја нећу поћи у град, док (ти – не одлучити) _____ да ли идеш.
Јавићемо ти, чим (он – одбити – наш предлог) _____.
Остаћу на журци, ако и (ти – остати) _____.
Ухапсиће лопова, када (открити – где – бити) _____.
Кренућемо на море, чим (наговорити – они – дати – новац) _____.
Они ће га ухватити, док (бежати – из – затвор) _____.

10. Потенцијал:

Бих учио	Бисмо учили
Би учио	Бисте учили
Би учио	Би учили

једнина:

Желети _____
Бежати _____
Остати _____
Обећати _____

множина:

Кренути _____
Затворити _____
Променити _____
Опростити _____

11. Potencijal

Ја bih voleo da idem u internat.

Ја bih voleo ići u internat.

Он – хтети – покушати – да – зауставити – рат.

Станиша – желети – направити – савез – Турци.

Јелисавета – планирати – отерати – кнез, пријатељи.

Дужд – мислити – сакупити – војска – за (борба) – против – Турци.

12. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Jelisaveta je princeza _____ je rođena u Veneciji.
 Imala je sestre _____ su bile udate. Otac im je bio dužd _____ voli Veneciju.
 Imala je muža (muž) _____ se bio knez. Bio je knez _____ živi u maloj zemlji.
 Imao je brata (brat) _____ nije voleo Jelisavetu.
 Duždu su bili potrebni vojnici _____ znaju da se bore dobro.
 Tražio je pomoć _____ je knez hteo da mu prži.
 Poslao je glasnika (glasnik) _____ je predao pismo _____ je dužd napisao.
 Turska je bila imperija _____ je bila jaka.
 Postojale su imperije _____ su ratovale sa Turskom.
 Crna Gora je bila država _____ je imala izlaz na more.
 Blizu grada su bili pobunjenici _____ ne vole kneginju.

13. Glagolski prilog sadašnji i glagolski prilog prošli

svršeni glagoli	nesvršeni glagoli
glagolski prilog prošli	glagolski prilog sadašnji
-vši	-ći
otpevati	pevati
(otpevao) otpeva + vši = otpevavši	pevaju + ċi = pevajući

GLEDATI – gledajući POGLEDATI – pogledavši

Вратити се _____
 Враћати се _____
 Уклонити се _____
 Уклањати _____
 Замолити _____
 Молити се _____
 Мењати _____
 Мењати се _____
 Опростити _____
 Опраштати се _____

14. Napiši rečenice kao u primeru:

Pevajući je *crtao*.

Crtajući je **pevao**.

Učeći je slušao muziku. _____
 Pevajući se kupao. _____
 Kupujući je telefonirao. _____

VEŽBE: LJUDSKE OSOBINE

1. Poveži osobine na srpskom i mađarskom jeziku:

bezobrazan
sebičan
lenj
lažljiv
uobražen
dvoličan
dosadan
neozbiljan
zlonameran

ROSZINDULATÚ
UNALMAS
KOMOJTALAN
SZEMTELEN
HAZUDÓS
KÉTSZÍNŰ
MAGÁNAKVALÓ
LUSTA
BEKÉPZELT

2. Poveži osobine sa objašnjenjima

KEGYETLEN--surov	poveruje sve što mu kažeš
BUTA-- glupav, glup	neće drugome da pozajmi ništa
HISZÉKENY--lakoveran	ako neko nije baš previše pametan on je...
ÍRÍGY-- zavidan	ne voli kada vidi da je nekome nešto bolje uspeo nego njemu
FUKAR-- škrt	može da uradi nešto što će drugome loše pasti i nije mu zbog toga žao

3. Napiši antonim datih osobina (grade se dodavanjem prefiksa –ne)

KEDVES-- ljubazan	
ŐSZINTE-- iskren	
IGAZSÁGOS-- pravedan	
BECSÜLETES-- pošten	
TALÁLEKONY-- snalažljiv	

4. Odaberi odgovarajuće antonime za date reči:

JÓLELKŰ-- dobrodušan	grub
SZORGALMAS-- vreden, marljiv	pljašljiv, kukavica
BÁTOR-- hrabar	zao, loš
JÓINDULATÚ-- dobronameran	glup, neinteligentan
OKOS-- pametan	zlonameran
GYENGÉD-- nežan	lenj, neradan

5. Opiši sledeće osobine:

KITARTÓ-- istrajan	_____
SZERÉNY-- skroman	_____
SEGÍTŐKÉSZ-- predusretljiv	_____
BESZÉDES-- pričljiv	_____
HALGATAG-- ćutljiv	_____
SZÉGYENLŐS-- stidljiv	_____
SZÉTSZÓRT-- rasejan	_____

6. Napiši pridev uz imenicu u odgovarajućem rodu.

Miloš _____ (szemtelen), Milena _____ (szemtelen).
 Dragan _____ (kedves), Bojana _____ (kedves).

On _____ (segítőkész), Mirjana _____ (szorgalmas), a
 njihovo dete _____ (félős).
 Ana _____ (szégyenlős), a Petar _____ (komolytalan).
 Karolina _____ (beképzelt), Bojan _____ (szerény).
 Papagaj _____ (beszédes), pas _____ (hűséges), a mače
 _____ (unalmas).
 Dejan _____ (lusta), Sanela _____ (szétszórt).
 Goran _____ (hazudós), Zvezdana _____ (őszinte).

7. Napiši šta radi onaj ko ima sledeće osobine.

SEBIČAN-- _____
 LENJ-- _____
 PRIČLJIV-- _____
 VREDAN-- _____
 ĆUTLJIV-- _____
 ISKREN-- _____

ВЕЖБЕ 4

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

7. 3. 1876. _____
 10. 5. 1461. _____
 24. 11. 1673. _____
 4. 4. 2004. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

7. 3. 1876. _____
 10. 5. 1461. _____
 24. 11. 1673. _____
 4. 4. 2004. _____

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
уторак _____ среда _____ четвртак _____ петак _____ субота _____		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
уторак _____ среда _____ четвртак _____ петак _____ субота _____			

jānuārbār	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
октобар	_____	
новембар	_____	
децембар	_____	
фебруар	_____	

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ог _____а свако <u>г</u> понедељка <u>а</u> женски род: _____е _____е сваке <u>е</u> среде <u>е</u>
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

САТИ

egy óra....	egy órákor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
22 _____	22 _____
17 _____	17 _____
6 _____	6 _____

ünnepek – újévre,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	<u>хиљаду</u> триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две <u>хиљаде</u> триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три <u>хиљаде</u> триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири <u>хиљаде</u> триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет <u>хиљада</u> триста двадесет (и) седам	<u>милион</u>
...		два <u>милиона</u>
9327	девет <u>хиљада</u> триста двадесет (и) седам	девет <u>милиона</u>
1.789		
5.678		
15.567		
321.456		
345.428		
5.254.384		

ХОГАР 4

- 1)
 - Како су озбиљне! Јесу ли оне стварно решиле да разгледају сваку кућу?
 - ПРАВА ПРИЛИКА
 - Треба се чувати те "праве прилике"!
- 2)
 - Познавајући моју жену, она све ради врло темељно!
- 3)
 - ПРВОКЛАСНО
 - А како да препознам шта је првокласно?
 - То је у последње време веома тешко? Првокласно се најчешће брзо разграби!
- 4)
 - ЗАПУШТЕНО

- Проверени трик је узети оно што ти изгледа запуштено!!! Обично је то само варка.
- 5)
- Али са много стрпљења, такта и љубави можеш да добијеш праву премију!
- 6)
- Ко би рекао да се Хелга толико разуме у некретнине!
- Ма какви некретнине, Еди! Оне говоре о мушкарцима!

ISKAZIVANJE NEDOPADANJA

Ne sviđa mi se.
 Ne dopada mi se.
 Mogao si i bolje.
 Nije baš prijatan, vredan...
 To ne valja.
 Nije najbolje urađeno.
 To nije dobro.
 Ne tako.
 To se ne radi ovako.
 Ne čini to.
 Ne radi tako.
 To nije dobar način.
 To se radi drugačije.
 Ima bolji način od ovoga.
 Ne odgovara (prika) mi.

ISKAZIVANJE POŠTOVANJA

Početak pisma:

poštovana gospođo, gospodine, direktore, predsedniče – službeno nepoznatoj ili malo poznatoj osobi

Poštovani gospodine Petroviću,	- službeno poznatoj osobi
Dragi profesore Jovanoviću	- dobro poznatoj, poštovanoj ličnosti

Draga Marija,	- familijarno, prijateljski
---------------	-----------------------------

Završetak pisma:

S poštovanjem	- službeno
Voli Vas	- familijarno
Mnogo Vas pozdravlja	- neutralno
Srdačno Vas pozdravlja	- neutralno

7. Iskazivanje odnosa:

Nije dobio ni čašu vode.
 Oseća se kao riba u vodi.
 Mnogo je vode od tada proteklo.

8. Iskazivanje odnosa:

- trčati iz sve snage
- trčati glavom bez obzira
- trčati koliko ga noge nose
- trči kao da leti

***10**

- Ha egy férfi egy kupac tányért egy óra alatt tud elmosni, hány kupac tányért tud 4 férfi 2 óra alatt elmosni?
- Egyet sem. Összeülnek és a tévében focit néznek.

***11**

- Mi az egyetlen oka, ha egy férfi egy vacsoránál a gyertyafényre is gondol?
- Elment az áram...

***12**

- Miért nem mosnak a férfiak?
- Mert a mosó- és szárítógépek nem működnek távirányítóval.

ДЕВОЈКА ЦАРА НАДМУДРИЛА НАРОДНА ПРИПОВЕТКА

Био једном један сиромах, имао је једну ћерку. Пошто су били сиромашни живели су у једној пећини. Ћерка је била веома мудра. Учила га је како да говори паметно када проси. Једног дана сиромах је отишао код цара. Сиромах је разговарао са царем. Цар га је питао ко је и ко га је научио мудро говорити. Отац је одговорио да га је ћерка научила. Цар је питао ко је научио његову ћерку да буде тако мудра. Сиромах је рекао да су је Бог и сиромаштво научили да буде мудра.

Цар је дао сиромаху тридесет јаја и рекао да од тога излеже тридесет пилића. Цар је рекао, ако излеже пилиће добиће награду, а ако не излеже ставиће сиромаша на муке. Сиромах је отишао кући плачући. Испричао је ћерки шта се догодило. Ћерка је рекла оцу да он оде да спава и да се не брине она ће све средити. Видела је да су јаја кувана. Рекла је оцу да узме кувани пасуљ и нека га сеје кад се појави цар.

Цар је поново пролазио поред пећине где је сиромаш живео и видео да сиромаш сеје кувани пасуљ. Цар га је питао како може сејати кувани пасуљ. Од куваног пасуља неће израсти пасуљ. Сиромаш је одговорио, како му је ћерка рекла, :’’Као што од куваних јаја може да се излегу пилићи’’. Цар је видео да га је девојка и овог пута надмудрила. Дао је сиромашу свежањ лана и рекао да од тога направи ужад и једро за брод.

Сиромаш је донео лан кући и рекао шта тражи цар. Поново је отац био уплаше јер се бојао цара и јер је знао да га цар може казнити. Ћерка му је рекла да се не треба бојати и дала му је у руке комад дрвета и рекла да каже цару да направи кудељу, па ће она направити оно што он тражи. Сиромаш је отишао код цара и рекао му је шта је ћерка поручила. Онда је цар дао сиромашу чашу и рекао да ћерка њом (чашом) прелије море. Отац оде кући и каже ћерки.

Она да оцу кучину и каже му да је поручила цару да кучином запуши све изворе и језера, па ће она чашом излити море.

Цар је видео да га је опет надмудрила. Сада је већ био сигуран да је она веома паметна па је пожелео да је упозна. Наредио је да је доведу. Када су је довели, цар је питао : ’’Шта се најдаље чује?’’, девојка је без размишљања рекла: ’’Гром и лаж.’’, цар је питао :’’ Колико вреди моја брада?’’. Девојка је рекла: ’’ Три летње кише!’’. Цар је видео да је девојка мудра. Њему се девојка допала. Питао је да ли хоће да се уда за њега. Девојка је рекла да хоће. Знала је да мора да уради нешто да би била сигурна да је цар неће отерати. Тражила је да јој напише да она може однети све што жели, ако је он отера. Цар је пристао.

Као што је мудра девојка и мислила једног дана цару досади девојка и одлучи да је отера. Девојка га увече напије. Када је већ био потпуно пијан и када је заспао, одвела га је у очеву кућу. Ујутру је цар устао и видео је да није у палати. Схватио је да је код сиромаша. Пошто се ничега није сећао, питао је сиромаша како је стигао овде. Девојка му је рекла да га је донела, јер јој је он обећао, да може донети шта јој је најмилије.

Када је то чуо, био је веома срећан јер му је постало јасно да га она воли. Цар ју је пољубио и вратили су се у цареву палату где су живели срећно и безбрижно.

VEŽBE:

Glagole HTETI, ŽELETI i MOĆI menjamo u sadašnjem vremenu.

Jednina

1. Ja hoću/neću
2. Ti hoćeš/nećeš
3. On/ona/ono hoće/neće

Množina

1. Mi hoćemo/nećemo
2. Vi hoćete/nećete
3. Oni/one/ona hoće/neće

Jednina

1. Ja želim
2. Ti želiš
3. On/ona/ono želi

Množina

1. Mi želimo
2. Vi želite
3. Oni/one/ona žele

Jednina

1. Ja mogu
2. Ti možeš

Množina

1. Mi možemo
2. Vi možete

3. On/ona/ono može

3. Oni/one/ona mogu

ZADACI:

1. Glagole u zagradi stavi u odgovarajući oblik.

Ja za rođendan _____ (želiti) jednog malog kucu. Pitala sam mamu da li ona _____ (moći) da mi _____ (kupiti). Ona kaže da _____ (ne moći) jer _____ (ne imati) para. Tata kaže da oni _____ (moći) da mi _____ (kupiti) nešto drugo. Pitali su: “Da li _____ (ti želiti) možda neku odeću?” Rekla sam: “Ja _____ (hteti) baš nekog kućnog ljubimca.” Moja sestra _____ (želiti) da mi _____ (ona pokloniti) jednu knjigu. Ti i Sintija _____ (moći) da mi _____ (kupiti) jedan CD. Deda _____ (ne želiti) da mi _____ (kupiti) poklon, nego da mi _____ (dati) pare. Ja mami često _____ (kupiti) cveće za rođendan. Vi uvek _____ (kupiti) najlepši poklon svima.

2. Dopuni glagole.

<u>Želim:</u>	<u>Ne želim:</u>
---------------	------------------

3. Reči u zagradi stavi u odgovarajući padež.

Siromah je sreo _____ (car, -t). Devojka je poslala komad drveta
(car, -nak).

Siromah je uzeo kuvana jaja _____ (car,-tol). Devojka je razgovarala
(car, -val).

Car je oterao (devojka, -t). Car je dobio komad drveta

(devojka, -tol).Siromah i car su razgovarali _____ (devojka, -rol).Car je poslao kuvana jaja _____ (devojka, -nak).

4. Popuni tabelu.

INFINITIV	Sadašnje vreme JA	Sadašnje vreme ONI	Prošlo vreme ON	Prošlo vreme ONA
PROSITI				
POJAVITI SE				
PROLAZITI				

TRAŽITI				
NAREDITI				
DOSADITI				
DOVESTI				
OBEĆATI				

5. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Ona je bila devojka _____ je živela u pećini.
 To je bila pećina _____ ima više ulaza. Taka je bio čovek _____ je bio siromašan.
 Muž joj je bio car _____ je imao mnogo para. Živeo je u palati (palata) _____ je bila lepa.
 Imao je palate _____ su bile pune slika. Nadmudrila je cara _____ je bio pameta.
 Dao je jaja _____ su bila kuvana. Sejao je žito _____ je bilo kuvano.
 Pozvao je vojnika _____ treba da nađe devojku. Imao je bradu _____ vredi tri letnje kiše.
 Probudio se u pećini _____ nije ličila na palatu.
 Popio je vino _____ je mudra devojka sipala u njegovu času.
 Potpisao je papir _____ je devojka dala da on potpiše.
 Devojka je bila osoba _____ se nije bojala cara.

FRAZE ZA TELEFONSKI RAZGOVOR:

Pozdravi: Zdravo (Szia, Helló), Čao (Helló), Dobro jutro (Jó reggelt), Dobar dan (Jó napot), Dobro veče (Jó estét), Laku noć (Jó éjszakát), Do viđenja (Viszont látásra), Pozdrav (Üdv), Vidimo se (Találkozunk), Čujemo se (Haljuk egymást)...

Predstavljanje (preko telefona): Ja sam (Én ... vagyok), Ovde je (Itt ... van), Na telefonu je (A telefonnál... van), Zovem se (... hívna)...

Postavljanje pitanja: Da li je to stan (... lakás)? Da li je to broj (Ez a szám...)? Da li sam dobio stan(... lakás)? Možda sam pogrešio (Lehet hogy tévedés)? Hoćete da ostavite poruku? (Akar hagyni üzenetet?)

Molba: Molim (Kérem), Molim vas (Kérem önt), Da li biste bili ljubazni (Lenne olyan kedves), Da li biste mogli (Birná e), Mogu li (Birom e)...

1. Zadatak: Upotrebi gornje izraze da popuniš prazne delove u dijalogu. Ti si onaj koji je nekog pozvao.

1. Razgovor:

B: Halo!

JA: _____ (Jó napot. Petrovity lakás?)

B: Jeste, stan Petrović. Izvolite!

JA: _____ (A Natasát kérem.)

B: Ovde ne stanuje nikakva Nataša.

JA: _____ (Elnézést. Lehet hogy tévedés.)

2. Razgovor:

A: Halo!

JA: _____ (Jó estét. Márki lakás?)

A: Jeste. Koga tražite?

JA: _____ (Danijellát kérném.)

A: Ko je traži?

JA: _____ (A telefonnál Nenad van.)

3. Razgovor:

JA: _____ (Kerekes lakás. Tessék?)

C: Dobar dan! Mogu li da razgovaram sa Sabinom?

J: _____ (Akar üzenetet hagyni?)

C: Da, molim vas. Recite joj da me nazove kada se vrati.

JA: _____ (Rendben. Viszont látásra.)

2. Zadatak: Od ponuđenih glagola odaberi za svaku rečenicu odgovarajući. Prevedi rečenice.

Baka _____ (főz) ručak. _____
Kuvári _____ (főznek) supu. _____
Ti _____ (főzöl) paprikaš. _____
Ja _____ (ülök) u bašti. _____
Timea _____ (ül) na krevetu. _____
Učénici _____ (ülnek) u učionici. _____
Dečaci _____ (esznek) kiflice. _____
Vi _____ (esztek) čips. _____
Mi rado _____ (eszünk) kolača. _____

sede kuvaš jedete
 kuva jedemo
jedu sedi kuvaju sedim

3. Zadatak: Popuni tabelu glagolima u sadašnjem vremenu.

Glagoli	1. lice jednine	3. lice množine
čitati		
učiti		
kuvati		
trčati		

4. Zadatak: Prevedi sledeće AFORIZME.

Moj pradede je doživeo 100 godina zahvaljujući pečurkama. Nije ih jeo!

U meni se bore budala i genije. Plašim se da pametniji ne popusti!

Kada su plavuši rekli da joj je pauk odneo kola, otišla je da ih potraži u zoološkom vrtu.

Bolje je ispasti malo glup, nego iz autobusa.

Ne doručkujem jer sam zaljubljena. Ne večeram jer sam zaljubljena. Ne spavam zato što sam gladna.

5. Zadatak: Poredaj rečenice tako da priča ima smisla.

“Ovu hoću”, rekao je mladić i bacio zvezdu u more. Kada joj se približio video je da to nije ples, nego jedan mladić sa peska uzima morske zvezde i baca ih u more. Jedan mudrac je svakog jutra šetao morskom obalom. Prethodne noći je bila plima i more je na obalu izbacilo stotine morskih zvezda. Jednog jutra video je u daljini neku ljudsku priliku kako pleše na obali. Mudrac se začudio i rekao mladiću: “To što radiš je uzaludno. Pogledaj koliko ima zvezda. Nećeš moći sve da ih vratiš. Ne možeš sve da ih spasiš.”

ВЕЖБЕ 5

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

8. 4. 1987.

11. 6. 1572.

12. 7. 1683.

5. 5. 2005.

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

8. 4. 1987.

11. 6. 1572.

12. 7. 1683.

5. 5. 2005.

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
-------------------	--------------	------------------------

недеља _____
понедељак _____
уторак _____
среда _____
четвртак _____

свако <u>г</u> понедељка сваке <u>среде</u>	minden hétfő <u>n</u> minden szerd <u>án</u>	понедељко <u>м</u> средо <u>м</u>	hétfőn <u>ként</u> szerd <u>ánként</u>
недеља _____			
понедељак _____			
уторак _____			
среда _____			
четвртак _____			

janiárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
март _____		
април _____		
мај _____		
јун _____		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ ог _____ а свако <u>г</u> понедељка женски род: _____ е _____ е сваке <u>среде</u>
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

САТИ

egy óra....	egy órakor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
23 _____	23 _____
18 _____	18 _____

7	7
---	---

ünnepek – újévre,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божии –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
2.789		
8.935		
15.648		
573.468		
357.628		
7.124.458		

ХОГАР 5

- 1) Хогар је заиста изванредна особа! Храбар, вредан, поштен...
- 2) И још нешто много важно... он је **МОЈ!**
- 3)
 - Реци ми у чему је Хогарова тајна?
 - Он је добио харизму!

ХАРИЗМА: БОЖАНСКА НАДАРЕНОСТ
- 4)
 - Сада сам баш чуо да је Хогар добио харизму!
 - Ма немој!
- 5)
 - Еј, Хогар има харизму!
 - Харизму?

- 6) Јеси ли чуо страшну вест? Хогар добио харизму!
 7) Хогаре, ја сам твој најбољи пријатељ, па ми је дужност да те упозорим...
 8) Помагајте, докторе Зук! Добио сам харизму! Је ли то много опасно?

ДОКАЗИВАЊЕ

Ово је тако због...
 Погледај (прочитај) још једном па ћеш се уверити...
 То је тако зато што...
 На основу овог доказа то је...
 Докажи!
 То је доказано...
 Треба доказати да је...
 Немаш доказа!

ИСКАЗИВАЊЕ ЗАХВАЛНОСТИ

Хвала лепо.
 Много вам хвала!
 Немам речи да вам се захвалим...
 Најлепша хвала.
 Јако сте љубазни (предусретљиви, пажљиви...)
 Хвала на пажњи.
 Најсрдачније вам захваљујем на помоћи.
 Не знам како да вам захвалим.

9.

Iskazivanje odnosa:

izgubiti obraz – izgubiti čast, poštenje

oprati obraz – skinuti sa sebe sramotu

nemati obraza – biti nepošten, nemati osećanja časti

osvetlati obraz – istaći se kakvim časnim delom, učiniti nešto čime se može ponositi

čovек čista obraza – častan, čestit човек

biti debelih obraza – nemati osećanja časti i dostojanstva, nemati stida ni srama

*13

- Mikor nyitja ki egy férfi egy nőnek a kocsiját?
- A. – Ha új autója van.
- B. – Ha új nője van.

*14

- Miért nem cseréli ki a szőke nő a vizet az akváriumban?
- Mert azt várja, hogy megigyak az előző adagot.

*15

A cipész már sokadszor fenyegeti meg inasát, hogy ne komizkodjon. Végül előnti a mérget, és hozzávág egy cipőt. Az inas már az ajtónál van, félreugrik, és a cipő pont homlokán találja a cipész éppen belépő feleségét. A cipész elmosolyodik a bajsza alatt, és azt mormogja:

- Hát így se rossz.

MARPHYJEV ZAKON
ARTHUR BLOCK
(ODLOMAK)

Marfijev zakon: Ako nešto može poći naopako, poći će naopako.

Pouka:

1. Ništa nije tako lako kao što izgleda.
2. Sve traje duže nego što misliš.
3. Od svih stvari koje mogu da krenu naopako, uvek krene ona koja izaziva najveću štetu.
4. Ako primetiš da postoje četiri načina da stvari pođu naopako, pa ih izbegneš, odmah će se pojaviti peti.
5. Prepuštene same sebi, stvari od loših postaju još gore.
6. Kad rešiš da ozbiljno zasučeš rukave, primetiš da nisi obukao košulju.
7. Svako rešenje rađa nove probleme.

Marfijeva filozofija: Smeši se... sutra će biti gore.

Marfijeva konstanta

Svaka stvar će biti oštećena direktno srazmerno svojoj vrednosti.

Kvantitativna revizija marfijevog zakona: Sve ide naopako odjednom.

Marfijev sedmi izuzetak marfijevog zakona: Kada kiši, onda kvasi.

Bolingov postulat: Ako se osećaš dobro, ne brini. Proći će.

Ilesov zakon: Uvek postoji lakši način da se nešto uradi.

Pouka:

1. Ako gledaš pravo u taj lakši način, naročito duže vreme, nećeš ga videti.
2. Al' neće ni Iles.

Chisholmov drugi zakon: Kada stvari idu dobro, nešto će poći loše.

Pouka:

1. Kada stvari prosto ne mogu poći loše, to se ipak dogodi.
2. Kad god ti se čini da stvari kreću nabolje, nešto si prevideo.

Scottov prvi zakon: Što god krene naopako, nama se čini da ide kako treba.

Scottov drugi zakon

Kada se greška otkrije, a zatim ispravi, ustanoviće se da je u stvari na početku sve bilo tačno.

Finagleov prvi zakon: Ako eksperiment uspe, negde se pogrešilo.

Finagleov četvrti zakon

Kad se jednom nešto pokvari, svako nastojanje da to popraviš samo će pogoršati stvar.

Gumpersonov zakon: Verovatnoća da se nešto desi obrnuto je srazmerna želji da se desi.

Issawijevi zakoni napretka

Tok napretka: Stvari svakog dana postaju sve gore i gore.

Put napretka: Prečica je najveće rastojanje između dve tačke.

Soddov drugi zakon: Pre ili kasnije mora se desiti najgori mogući splet okolnosti.

Simonov zakon: Sve što sastaviš raspadne se pre ili kasnije.

Ginsbergova teoreme

1. Ne možeš pobediti.
2. Ne možeš izvući nerešeno.
3. Ne možeš čak ni prekinuti igru.

Erhmanov komentar

1. Stvari će otići nagore pre nego krenu nabolje
2. Ko kaže da će stvari krenuti nabolje?

Commenov drugi zakon ekologije: Ništa nikad ne nestaje.

Pudderov zakon

Sve što dobro počne, loše se svrši. Sve što loše počne, svrši se još gore.

Howeov zakon: Svako ima plan koji ne pali.

Zakon neizricanja:

Čim nešto pomeneš...

...ako je dobro, nestane...

...ako je loše, dogodi se.

Nerecipročni zakoni očekivanja

Negativna očekivanja daju negativne rezultate.

Pozitivna očekivanja daju negativne rezultate.

Atwoodova četrnaesta pouka

Pozajmljivanjem se knjige ne gube, osim onih koje si posebno želeo sačuvati.

Johnsonov treći zakon

Ako ti nedostaje jedan broj nekog časopisa, to će biti baš onaj broj u kojem je članak, priča ili nastavak koji si najviše želeo pročitati

Pouka: Svi tvoji prijatelji časopis nisu kupili ili su ga izgubili ili bacili.

Richardova dopunska pravila vlasništva

1. Ako nešto čuvaš dovoljno dugo, možeš ga baciti.

2. Čim ga baciš, odmah će ti zatrebati.

Marfijevi zakoni

1. Povratni glagoli:

Obučiti – obući se _____

Rađati – roditi se _____

Osećati – osećati se _____

Gledati – gledati se _____

Činiti se - činiti _____

Pokvariti – pokvariti se _____

Popraviti – popraviti se _____

Završiti – završiti se _____

Paliti – paliti se _____

Dogoditi se _____

Desiti se _____

Smešiti se _____

Raspasti se _____

Pojaviti se _____

2. Svršeni – nesvršeni glagoli:

Poći – polaziti _____

Izazvati – izazivati _____

Primetiti – primećivati _____

Izbeći – izbegavati _____

Rešiti – rešavati _____

Kvasiti – pokvasiti _____

Otkriti – otkrivati _____

Ispraviti – ispravljati _____

Kvariti – pokvariti _____

Popraviti – popravljati _____

Sastaviti – sastavljati _____

Raspasti se – raspadati se _____

Pobediti – poberđivati _____

Prekinuti – prekidati _____

Nestati – nestajati _____

Paliti – upaliti _____

3. Rečenice:

Sve – izgledati – lako – ali – sve – biti – teško

Stvari – moći – praviti – velika šteta

Kada – hteti – zasukati rukave – videti – zaboraviti – košulja

Svako – imati – plan

Svako – imati – košulja

3. Rečenice(futurt II):

Futur 2

Budem čitao

Budeš čitao

Futur 2

Budem čitala

Budeš čitala

Bude čitao

Budemo čitali

Budete čitali

Budu čitali

Nećeš videti rešenje ako _____

Zasukaćeš rukave ako _____

Sve će biti mokro kada _____

Bude čitala

Budemo čitale

Budete čitale

Budu čitale

Ispravićeš grešku kada _____

Eksperiment će uspeti ako _____

Popravićeš nešto kada _____

5. Zamenice u akuzativu:

Marfi je napisao zakone. Napisao _____ je.

Zasukao je rukave. Zasukao _____ je.

Popravio je štetu. Popravio _____ je.

Pobedio je protivnika. Pobedio _____ je.

Nije video prečicu. Nije _____ video.

Video je prečicu. Video _____ je.

Prekinuo je igru. Prekinuo _____ je.

Nije prekinuo igru. Nije _____ prekinuo.

6. Sintagme:

a játék elmélete _____

murphy törvénye _____ , _____

a játék eredménye _____

az iskola problémái _____ , _____

7. Stavi sledeće rečenice u odgovarajuće vreme:

- negacija
- negacija i povratni
- potvrdni oblik - povratni
- potvrdni povratni – 3. l. jd.
- negacija potvrdni – 3. l. jd.

Ništa nije tako lako kao što izgleda.

Perfekat: _____

Futur: _____

Sve traje duže nego što misliš.

Perfekat: _____

Futur: _____

Od svih stvari koje moгу da krenu naopako, uvek krene ona koja izaziva najveću štetu.

Perfekat: _____

Futur: _____

Ako primetiš da postoje četiri načina da stvari pođu naopako, pa ih izbegneš, odmah će se pojaviti peti.

Perfekat: _____

Futur: _____

Prepuštene same sebi, stvari od loših postaju još gore.

Perfekat: _____

Futur: _____

Kad rešiš da ozbiljno zasučes rukave, primetiš da nisi obukao košulju.

Perfekat: _____

Futur: _____

8. U sledećem tekstu reči u zagradi napiši u odgovarajućem padežu.

Ja i moja porodica živimo (-ban, kuća) _____. U kući *imamo* (podrum) _____, (prizemlje) _____ i (sprat) _____. Kuhinja je (-ban, podrum) _____, U podrumu *držimo* (-t, alat) _____, (-t, veš- mašina) _____, (-t, auto) _____. (-ban, moja soba) _____, (pored krevet) _____ stoji lampa. Ja često sedim (-on, krevet) _____ i čitam. *Čitam* (-t, knjigu) _____, *gledam* (-t, televizija) _____ ili se igram (-val, sestra) _____. Sobu delimo još i (-val, brat) _____.

9. U sledećim rečenicama odredi padež.

Dečaci često padnu (-rol) _____. **sa drveta, od drvete o drvo**
 Oni često zabodu (-t) _____. **u novine. nos nosa nosu**
 Mi smo često (-ban) _____. **u mislima na mislima sa mislima**
 Anoka nije htela da peče(-t) _____. **hlebu hleb hlebom**
 Sreli su se (-on) _____. **na bunar na bunaru bunaru**
 Dedo je Anoki dao(-t) _____. **ogrlica ogrlici ogrlicu**
 Narodni pevači su išli (-ba) _____. **u crkvi u crkvu u crkvama**
 Hajduci su živeli (-ban) _____. **šumom u šumi u šumu**
 Čobanin je našao zmiју (-ban) _____. **u vatri vatra na vatru**
 Zmijски car je živeo (-ban) _____. **u pećina u pećini na pećini**
 Petao je jeo (-t) _____. **hleba hleb hlebu**

10. Sledeće imenice promeni po padežima.

	ŠUMA	ZMIJA	HLEB	VATRA
-rol-G				
-rol-L				
-nak				
-val				
-tol				
-elótt-I				
-elótt-G				

11. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Slomila se stvar _____ je bila veoma skupa. Nije se slomio predmet _____ je jeftin.
 Padala je hladna kiša _____ kvasi. Otkrili su grešku (greška) _____ nije bila greška.
 Napravljeni su eksperimenti _____ nisu uspeli. To je uspeh _____ dugo traje.
 Rastojanje je linija između dve tačke _____ znače početak i kraj.
 Prečica je najduži put _____ postoji. To je igra _____ se ne može prekinuti.
 Bio je to rezultat _____ je svako želeo. Svako zna neki plan _____ ne pali.

12. Poveži reč i opis reči:

- vrednost	ono što je urađeno dobro, urađeno kako treba
- greška	najkraći put
- tačno	kada nešto vredi, tebi nešto znači
- popraviti	biti prvi, biti ispred drugih, biti bolji od drugih
- prečica	nešto nije dobro i onda ga uradiš da bude dobro

- pobediti
- pozajmiti

kada nešto nije dobro, kada treba da se uradi drugačije
dati nekome nešto, ali tako da on to mora da vrati

13. Dopiši odgovarajuće reči na linije i napiši ih u odgovarajućem obliku.

Časopis, članak, baciti, ispraviti, raspasti se, nerešeno

Novinar je napisao zanimljiv _____ o puškicama koje učenici prave.

U trafici sam kupio jedan _____.

Ono što nisi dobro sastavio, brzo _____.

Ako je rezultat 0:0, onda to znači da je utakmica _____.

Ako dobiješ jedinicu, treba da je _____.

14. Poredaj rečenice tako da priča ima smisla.

“Ovu hoću”, rekao je mladić i bacio zvezdu u more. Kada joj se približio video je da to nije ples, nego jedan mladić sa peska uzima morske zvezde i baca ih u more. Jedan mudrac je svakog jutra šetao morskom obalom. Prethodne noći je bila plima i more je na obalu izbacilo stotine morskih zvezda. Jednog jutra video je u daljini čoveka kako pleše na obali. Mudrac se začudio i rekao mladiću: “To što radiš je uzaludno. Pogledaj koliko ima zvezda. Nećeš moći sve da ih vratiš. Ne možeš sve da ih spasiš.”

ISKAZIVANJE SAVETA

savetujem vam da dobro pogledate (pročitajte, da se odmarate, ležite)...

predlažem vam...

trebalo bi da...

najbolje bi bilo da...

preporučujem vam..

da sam na vašem mestu, ja bih razmislio (kupio..)...

pokušajte da ranije legnete (da naučite, da ne mislite na to)...

ВЕЖБЕ 6

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

9. 5. 1898. _____

12. 7. 1683. _____

1. 8. 1794. . _____

6. 6. 2006. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

9. 5. 1898.

12. 7. 1683.

1. 8. 1794.

6. 6. 2006.

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
петак		
субота		
недеља		
понедељак		
уторак		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
петак			
субота			
недеља			
понедељак			
уторак			

januárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
јул		
август		
септембар		
октобар		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ог _____а сваког понедељка женски род: _____е _____е сваке среде
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

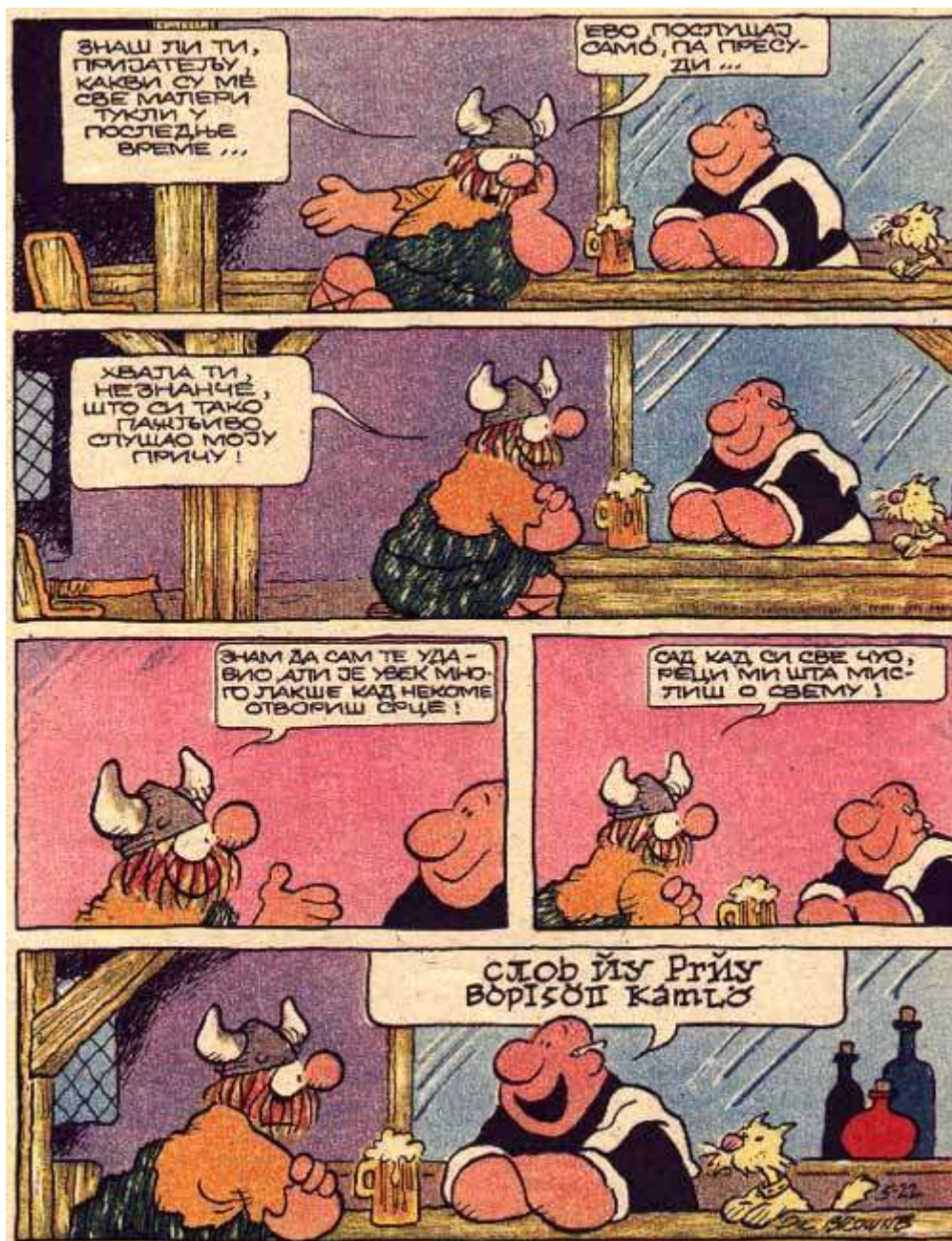
САТИ

egy óra....	egy órákor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
24 _____	24 _____
19 _____	19 _____
8 _____	8 _____

ünnepek – újévre,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
3.312	_____	
6.416	_____	
12.418	_____	
134.719	_____	
882.337	_____	
4.613.518	_____	

ХОГАР 6

- 1)
 - Знаш ли ти, пријатељу какви су ме све малери тукли у последње време...
 - Ево, послушај само, па пресуди...
- 2) Хвала ти, незнанче, што си тако пажљиво слушао моју причу!
- 3) Знам да сам те удавио, али је увек много лакше када некоме отвориш срце!
- 4) Сада када си чуо све, реци ми шта мислиш о свему!?

*16

- Nagypapa, neked mért van három szemüveged?
 - Az egyik kell az olvasáshoz, a másik meg a tévzéshez.
 - És a harmadik?
 - Azzal keresem meg a másik kettőt.
-
-
-
-

*17

Hazaérkezik az öreg székely a mezőről. A felesége így szól hozzá: - Jaj, látom elfáradtál, mit kérsz, egy kis pálinkát? Vagy talán bort? Vagy egy forró teát?

- Hát... jöhet a pálinka, aztán elborozgatunk, amíg megfő a tea.
-
-
-
-

*18

Tanév kezdete van, leküldi Isten Szent Pétert a Földre, nézze meg, mit csinálnak az egyetemi hallgatók. Jár-kei Szent Péter, mikor visszamegy kérdi tőle Isten, mit látott.

- Hát, az orvosi egyetemen tanulnak, a jogon úgyszintén. De a Múgyetemen... csak buliznak.

Év közepén megint leküldi Szent Pétert. Mikor visszajött, megkéri, mondja el mit látott.

- Az orvosi egyetemen beleszakadnak a tanulásba, a jogon ugyanúgy. De a Múgyetemen buliznak, lógnak, szórakoznak.

Év végéig többször megismétlődik a helyzet, mikor is vizsgaidőszak előtt megint lemegy Szent Péter. Amikor visszajött, kérdi Isten tőle:

- Nos, mit láttál?
 - Az orvosin reggeltől estig, megállás nélkül tanulnak, izgulnak, a jogon szintén.
 - Hát a Múgyetemen?
 - Ott már csak imádkoznak...
 - Imádkoznak? Jó! Ezeket átengedjük!
-
-
-
-

SMRT OMERA I MERIME NARODNA PESMA

Omer i Merima su se zavoleli. Omerova majka je to videla i rekla je Omeru da se ne ženi Merimom, jer će mu ona naći bolju. Majka je htela da Omer oženi Fatu, zato što je ona bogata. Omer kaže majci da on ne želi Fatu, nego Merimu. Majka ga nije slušala. Na silu je oženila Omera Fatom.

Uveče, kad su ostali sami, Omer je rekao Fati da je lepša od Merime, ali da on ipak voli Merimu. Rekao je da mu donese pribor za pisanje i papir da napiše majci pismo. Bojao se da će majka optužiti Fatu da ga je ubila. Kada je napisao pismo majci, rekao je Fati da ga mrtvog pronesu pred kućom Merime. Hteo je da ga Merima poljubi mrtvog, kad nije mogla živog. Kada je ovo rekao, onda je umro.

Ujutru je majka došla u njihovu sobu, videla je da je Omer mrtav. Rekla je Fati da ga je ona ubila. Fata je pokazala Omerovo pismo. Majka je pročitala pismo, počela da plače. Ona je uradila ono što je sin tražio. Mrtvog su ga nosili pored Merimine kuće. Merima je osetila miris Omerove duše. Izašla je ispred kuće i videla je mrtvog mladića. Rekla je da hoće mrtvog da ga poljubi, kada nije mogla živog. Poljubila ga je i onda je i ona umrla. Sahrnili su ih zajedno, a na groblju se tuku dve majke i proklinju one koji rastave mlade.

Smrt Omera i Merime – vežbe

1. Plan za prepričavanje:

- Omer traži od Fate da ga okupa u mirisu ruže, da ga pronese ispred Merimine kuće
- njega posuše zemljom-nju stave u raku
- Omer ipak želi Merimu
- njega odnose-nju stave u sanduk
- ujutru majka saznaje da je si mrtav
- majka hoće da oženi Omera Fatom jer je lepša od Merime i bogata je
- Omer piše majci pismo
- njega stave u raku- nju donose na groblje
- zavoleli se Omer i Merima
- majka na silu oženila sina
- njega odneli na grob- nju poneli prema grobu
- pronesu ga kraj kuće Merimine
- majke proklinju one koji rastave mlade koji se vole
- Merima oseća miris Omerove duše, izlazi, vidi da je mrtav, umire i ona

2. Zameni njega – ga, nju – ju, je

njega posuše zemljom-nju stave u raku posuše ga zemljom-stave je u raku

njega odnose-nju stave u sanduk _____

njega stave u raku- nju donose na groblje _____

njega odneli na grob- nju poneli prema grobu _____

3. Sintagme:

Omer anyukaja _____

Omer haza _____

Omer levele _____

fato ferje _____

rozsa illata _____

4. Sastavi rečenice:

Omer – voleti – Merima
 Mama – oženiti – Omer
 Omer – pisati – pismo – mama
 Mama – vikati – Fata
 Merima – videti – Omer - umreti
 Omer – nositi – groblje
 Omer – nositi – Merimina kuća

5. Menjaj po padežima:

pismo: -t, -ban, -bol, -nak
 papir: -ra, -on, -mellet, -alatt
 kuća: -rol, -rol, -elott, -miatt, -nal
 soba: -tol, -ig, -korul, -ert, -mogott
 sin: -rol, -val, -nak, -t

6. Glagolski oblici:

zavoleti; zavoleo, zavolela; zavolim, zavole

videti _____
 reći _____
 naći _____
 želeti _____
 doneti _____
 bojati se _____
 prineti _____
 doći _____
 pokazati _____
 izaći _____

7. Plan prepričavanja:

- zavoleli se Omer i Merima
- majka hoće da oženi Omera Fatom jer je lepša od Merime i bogata je
- Omer ipak želi Merimu
- majka na silu oženila sina
- Omer piše majci pismo
- Omer traži od Fate da ga okupa u mirisu ruže, da ga pronese ispred Merimine kuće
- ujutru majka saznaje da je si mrtav
- pronose ga kraj kuće Merimine
- Merima oseća miris Omerove duše, izlazi, vidi da je mrtav, umire i ona
- njega odnose-nju stave u sanduk
- njega odneli na grob- nju poneli prema grobu
- njega stave u raku- nju donose na groblje
- njega posuše zemljom-nju stave u raku
- majke proklinju one koji rastave mlade koji se vole

8. Imenice u zagradi napiši u akuzativu.

Vidim _____ (kuća)	Čujem _____ (muzika)
_____ (magarac)	_____ (brat)
_____ (cveće)	_____ (pesma)
_____ (knjiga)	_____ (radio)
_____ (dečak)	_____ (tigar)
_____ (bašta)	_____ (violina)

Jedem _____ (kupus)	Učim _____ (matematika)
_____ (pavlaka)	_____ (sviranje)
_____ (varivo)	_____ (nemački jezik)

_____ (voće)	_____ (književnost)
_____ (ručak)	_____ (hemija)
_____ (šljiva)	_____ (biologija)

9. Imenice u zagradi stavi u akuzativ i genitiv kao u primeru i prevedi na mađarski.

Pojela sam **parče** (akuzativ) **čokolade** (genitiv).

U prodavnici sam kupila

_____	(veza šargarepa)	_____
_____	(flaša pivo)	_____
_____	(kesa bombon)	_____
_____	(kutija griz)	_____
_____	(džak luk)	_____
_____	(vekna hleb)	_____
_____	(litar sirće)	_____
_____	(kilogram meso)	_____
_____	(čaša eurokrem)	_____
_____	(pakovanje keks)	_____
_____	(komad šunka)	_____
_____	(tabla slanina)	_____
_____	(korpica narandža)	_____

10. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Omer voli Merimu _____ je siromašna. Ima mamu (mama) _____ želi Fatu za njega.
Donela je pribor za pisanje _____ je od drveta.
Napisao je pismo _____ mama treba ujutru da pročita.
Proneli su ga pored kuća _____ ima otvorene prozore.
Merima je prepoznala miris _____ je Omer koristio.
Dala mu je poljubac _____ nije dala dok je on bio živ.
Sahranili su ljubavnike (ljubavnici) _____ su se mnogo voleli.
Napravili grob u groblju (groblje) _____ je bilo blizu kuće Merimine mame.

ВЕЖБЕ 7

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

19. 6. 1909. _____
13. 8. 1794. _____
14. 9. 1805. . _____
7. 7. 2007. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
----	----	-------

трећег (дана)	трећег (месец)четврте (године)
19. 6. 1909.		
13. 8. 1794.		
14. 9. 1805.		
7. 7. 2007.		

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
среда		
четвртак		
петак		
субота		
недеља		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
среда			
четвртак			
петак			
субота			
недеља			

januárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
новембар		
децембар		
јануар		
фебруар		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ог _____а сваког понедељка женски род: _____е _____е сваке среде
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће	
свако лето	
свака јесен	
свака зима	

САТИ

egy óra....	egy órákor
-------------	------------

1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
20 _____	20 _____
11 _____	11 _____
9 _____	9 _____

ünperek – újévre,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
3.255 _____		
4.733 _____		
15.213 _____		
258.811 _____		
103.305 _____		
1.204.056 _____		

ХОГАР 7

- 1)
 - Ево, то су наши нови људи!
 - Здраво, момци!
- 2) Добро дошли моји Викинзи добровољци!
- 3) Поћи ћемо заједно у невиђене авантуре!
- 4) Оваква вам се прилика пружа једном у животу!
- 5) Нове земље, егзотични крајеви, узбудљива освајања! Подвизи!
- 6) Истина, плата је симболична, али је зато слава велика!
- 7) Ти баш не знаш шта треба да прећутиш!

*19

A parasztbácsi talál egy pénztárcát, majd betelefonál a rádióba.

- Műsorvezető úr, találtam egy vaskos tárcát, volt benne 10 ezer dinár, 3000 euró, 5000 dollár és egy névjegykártya Kovács névre.
- No és mit akar bácsika?
- Hát ennek a Kovácsnak küldenék egy nótát.

*20

Hasznos tudnivalók, ha a kínai piacon vásárolsz:

1. Hiába őrzöd meg a számlát, nem tudod, kihez kell visszavinni a cuccot.
2. Míg a magyar eladók többsége szoláriumozik, a kínaiak karatéznak.
3. Ha nedvesen vesszük fel a pandás bokazoknit, a bokánk életünk végéig pandás lesz.

*21

Két csiga nagyon szomjas, és elmennek a kocsmába sörözni. Két héttel később meg is érkeznek, de az egyik elfelejtett pénzt hozni. Visszaindulás előtt megígérteti a barátjával, hogy addig nem iszik, amíg vissza nem ér. Eltelik egy hét, még egy hét, a barát már nagyon szomjas, és épp beleinna a sörébe, amikor megszólal egy hang az ablak alól:

- Ha csalsz, el sem indulok!

POGLED AJ DOM SVOJ, ANĐELE RIBLJA ČORBA

Pogledaj dom svoj, anđele,
i skini paučinu s očiju,
videćeš prizore potresne,
videćeš nesrećne i bolesne,
videćeš čemer, smrt i jad.

Pogledaj stado, anđele,
svi sami bogalji i prosjaci,
slepi tumaraju u gomili,
svima su kičmu polomili,
od tebe očekuju spas.

Pogledaj bagru, anđele,
njihova duša je prokleta,
svima su stavili amove,
sebi sagradili hramove,
ruke im ogrezle u krv.

Podigni mač svoj, anđele,
seti se krstaških ratova,
seti se preklanih vratova,
kad dođeš Bogu na istinu,
nek ti u duši vlada mir.

Usliši molitve, anđele,
dabogda pocrkali dušmani,
pa budi anđeo osvete,
nek na svojoj koži osete
šta znači beda, strah i bol.

Pogledaj dom svoj, anđele

1. Glagolski oblici:

Pogledati- _____
Skinuti- _____
Tumarati- _____
Polomiti- _____
Očekivati- _____
Staviti- _____
Sagraditi- _____
Podići- _____
Setiti se- _____
Doći- _____
Vladati- _____
Uslišiti- _____
Osetiti- _____

2. Svršeni-nesvršeni glagoli:

Pogledati- gledati _____
 Skinuti- _____
 Tumarati- _____
 Polomiti- _____
 Očekivati- _____
 Staviti- _____
 Sagraditi- _____
 Podići- _____
 Setiti se- _____
 Doći- _____
 Vladati- _____
 Uslišiti- _____
 Osetiti- _____

3. Zamenice:

Podigao je mač. Podigao _____ je.
 Skinuo je paučinu s očiju. Skinuo _____.
 Pogledao je dom. Pogledao _____.
 Video je prizore... Video _____.
 Pogledao je stado. Pogledao _____.
 Video je smrt. Video _____.
 Njima su polomili kičmu. Polomili _____.
 Sagradili su hramove. Sagradili _____.
 Sagradili su hram. _____.

4. Sintagme:

Bosszu anyala _____ Szerencsetlenek bosszuja _____
 Baratsag anyala _____ Lelek nyugalma _____
 Bosszu kardja _____

5. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Pogledao je dom _____ je bio prazan. Skinuo je paučinu (paučina, -t) _____ je imao na očima. Video je prizore (prizori, -rol) _____ su mu govorili ljudi. Video je bolesne (bolesni, -nak) _____ je trebala lekarska pomoć. Tamo su bili i nesrećni (-val) _____ je razgovarao. Oni su pričali o jadu (jad, -ben) _____ su živeli. Bilo je to stado (-ben) _____ nije bilo loših ljudi. Na ulici je lutao prosijak (-ra) _____ je mislio. Slep su tumarali u gomili (-ben) _____ je bilo mnogo ljudi. Imao je kičmu (kičma, -t) _____ su hteli da polome. Hteli su da se osvete bagri (bagra, miatt) _____ su bili siromašni i nesrećni. Sagradili su hramove (hramovi, -ben) _____ su živeli.

VEŽBE:

1.

1. Imenice u zagradi stavi u INSTRUMENTAL.

U poslastičarnici sedim _____ (a nagymamámmal).

Supu jedem _____ (kanállal).

Sobu delim _____ (az öcsémmel).

Na more putujem _____ (a barátnőmmel).

Stolicu popravljam _____ (csavarhúzóval).

Mama kosi travu _____ (fűnyíróval).

2. Imenice u zagradi stavi u DATIV.

Hranu dajem...

_____ (a nyúlnek). _____ (a macskának).

_____ (a báránynak). _____ (a madárnak).

_____ (a szarvasnak). _____ (a gyiknak).

3. Imenice u zagradi stavi u GENITIV i LOKATIV.

Ja sam _____ (Belgrádból).

Ja živim _____ (Belgrában).

Ja sam _____ (Zsednikből).

Ja živim _____ (Zsednikben).

Melinda dolazi _____ (Oromból).

Melinda živi _____ (Oromban).

Topola je _____ (Szabadka mellett).

Kornel živi _____ (Szabadkán/ u).

Torba je _____ (a polc alatt).

Knjige su _____ (a polcon).

Spavaća soba je _____ (a fürdőszoba fölött).

Ogledalo je _____ (a fürdőszobában).

4. Imenice u zagradi stavi u AKUZATIV.

Vidim...

_____	_____	_____
(káposztát).	(vaját).	(csészét).

Kuvam...

_____	_____	_____
(levest).	(főzeléket).	(ebédet).

Jedem...

_____	_____	_____
(tejfölt).	(sárgabarackot).	(meggyet).

Stvari stavljam...

_____	_____	_____
(az ágyra).	(a székre).	(a szobámba).

5. Imenice u zagradi stavi u odgovarajući padež.

_____ (a kertben) imamo voćke. _____ (a gyümölcsfán) pored mene rastu kruške. Kada vidim zrelu _____ (körtét) popnem se _____ (a fára) i pojedem je. Često se igram _____ (

a fa alatt) sa komšinicom. Ona sedne _____ (a hintára), a ja je ljuljam.
Posle oblačimo _____ (a babát/ lutka).

2.

1. Imenice u zagradi stavi u INSTRUMENTAL.

U školu idem _____ (autóbusszal).

Televiziju gledam _____ (a nővéremmel).

Hleb sečem _____ (késsel).

Moj mali brat se igra _____ (a sündisznóval).

Veš perem _____ (mosóporral).

Radim u bašti _____ (a barátommal).

2. Imenice u zagradi stavi u DATIV.

Vodu dajem...

_____ (a szamárnak). _____ (a tehénnek).

_____ (a medvének). _____ (a rókának).

_____ (a csikónak). _____ (a tyúknak).

3. Imenice u zagradi stavi u GENITIV i LOKATIV.

Ja sam _____ (Kikindából).

Ja živim _____ (Kikindában).

Ja sam _____ (Zomborból/ Sombor).

Ja živim _____ (Zomborban).

Kristina dolazi _____ (Csantavérből).

Kristina živi _____ (Csantavérben).

Čantavir je _____ (Dusanovó mellett).

Danijela živi _____ (Dusanovóban).

Odeća je _____ (a szekrényben).

Fotelja je _____ (a szekrény előtt).

Šerpa je _____ (a sporheton).

Dvosed je _____ (a szőnyegen).

4. Imenice u zagradi stavi u AKUZATIV.

Vidim...

_____	_____	_____
(ketrecet).	(cseresznyét).	(hintát).

Pečem...

_____	_____	_____
(kalácsot).	(húst).	(krumplit).

Jedem...

_____	_____	_____
(vacsorát).	(sajtot).	(csokoládét).

Mleko stavljam...

_____	_____	_____
(a frizsiderbe).	(a pohárba).	(a polcra).

5. Imenice u zagradi stavi u odgovarajući padež.

_____ (a házban) imamo sedam prostorija. _____

(az előszoba mellett) je kuhinja. Često spremam _____ (az anyukával)

_____ (a fürdőszobát). Kada počnemo spremanje ja odem _____ (a spajzba) i uzmem metlu. Tata sprema _____ (a műhejt). Ponekad spremimo sobu i _____ (a nagymamának).

ВЕЖБЕ 8

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месеца)четврте (године)

20. 7. 1910. _____
 14. 9. 1805. _____
 15. 10. 1916. _____
 8. 8. 2008. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

20. 7. 1910. _____
 14. 9. 1805. _____
 15. 10. 1916. _____
 8. 8. 2008. _____

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
понедељак _____ уторак _____ петак _____ субота _____ петак _____		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
понедељак _____ уторак _____ петак _____ субота _____ петак _____			

januárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
март _____ април _____ мај _____ јун _____		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ ог _____ а сваког понедељка женски род: _____ е _____ е сваке среде

свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

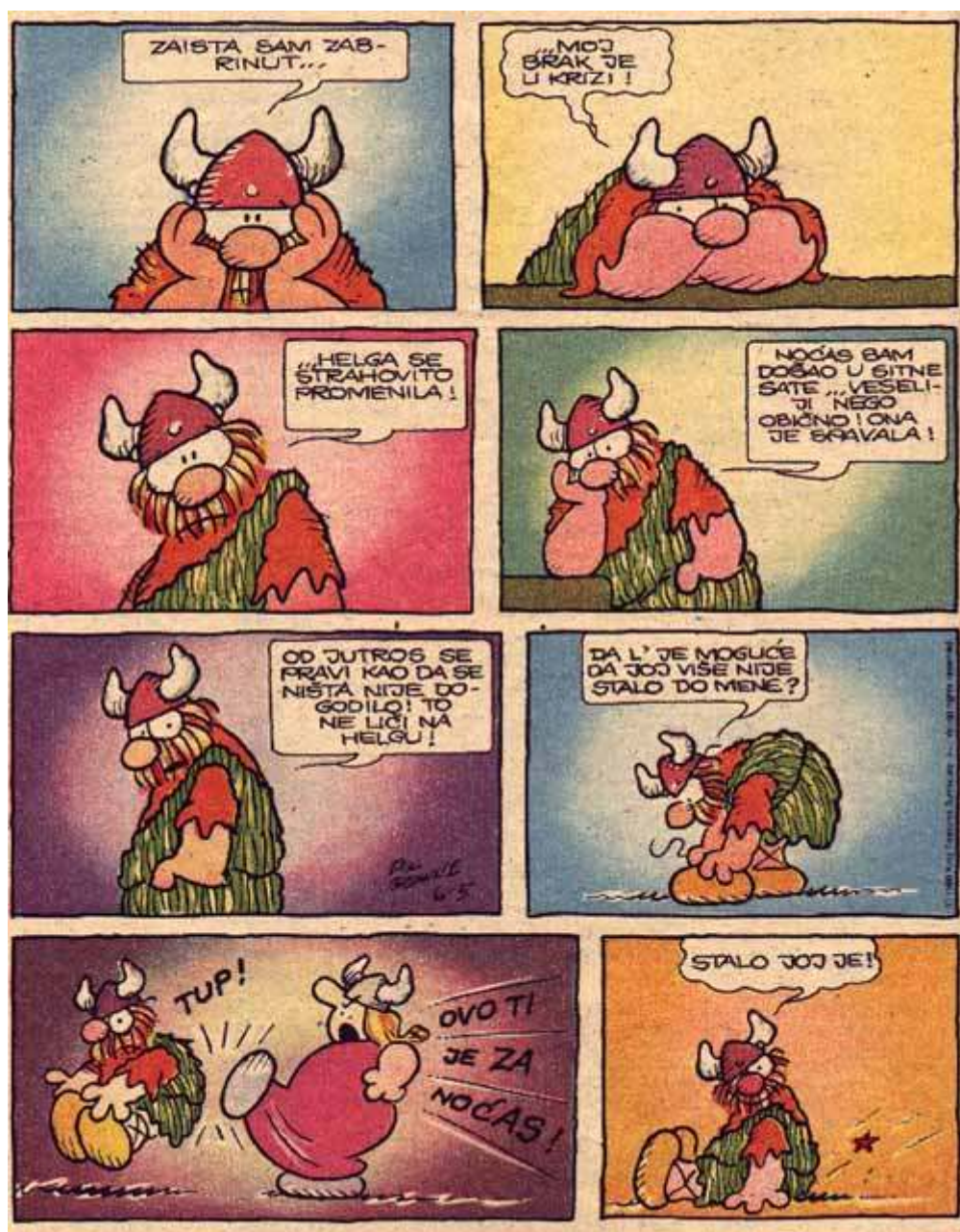
САТИ

egy óra....	egy órákor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
21 _____	21 _____
12 _____	12 _____
1 _____	1 _____

ünnepek – üjévre,üjévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божии –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
3.789	_____	
6.778	_____	
12.557	_____	
144.456	_____	
100.045	_____	
1.004.450	_____	

ХОГАР 8

- 1) Заиста сам забринут...
- 2) ... мој брак је у кризи!
- 3) ... Хелга се страховито променила!
- 4) Ноћас сам дошао у ситне сате... веселији него обично! Она је спавала!
- 5) Од јутрос се прави као да се ништа није догодило! То не личи на Хелгу!
- 6) Да ли је могуће да јој више није стало до мене?
- 7) Ово ти је за ноћас!
- 8) Стало јој је!

*22

Az orrszarvú nyit egy italmérést az erdőben. Jönnek és állnak sorban az állatok. A sor végén ott áll a nyuszika is, egy két literes palackkal a kezében. Jön az oroszlán egy ötven literes hordóval és beáll a sorba legelőre. Megszólal a nyuszika a sor végén:

- Azért ott elől sorba kellene állni!
- Ki mer pofázni? – kérdi az oroszlán.

Nem mer felelni senki. Mindenki hallgat. Sorra mindenki megvásárolja a boradagját. Sorra kerül a nyuszika is.

Hazamegy, megissza a bort, felugrik, rácsap az asztalra és elkiáltja magát:

- Hát én, nyúl!

*23

Egy férfi beviszi az autószerelőhöz a kocsiját, mivel egy kis horpdás van a motorháztetőn, és kéri aszerelőt, hogy azt tüntesse el. A szerelő hosszasan nézegeti a horpadást, majd elővesz egy kis kalapácsot, és ráüt a motorház tetejére. Erre a horpadás megszűnik, és ezért 1002 dinárt kér. Az ügyfél fel van háborodva, hogy egy ilyen ütésért ennyit kell fizetni.

Mire a szerelő:

- Az ütés csak két dinár, hogy hová, az 1000.

STARA JABUKA
MIŠKO KRANJEC
I

Oko kuće je bila bašta. Ispod kuće su bile mlade voćke, bilo ih je i iza kuće i među njima je bila jedna stara jabuka. Ona bi procvala u proleće, a u jesen bi rodila jabuka. Grane su joj bile odsečene, imala je jednu staru debelu granu koja je stajala vodoravno. Na njoj je svake jeseni bilo jabuke.

Gazda Presečnik je na toj vodoravnoj grani napravio ljuljašku. Tamo se svakog dana ljuljao njegov sin Tonček sam, pošto nije bilo dece u planini. Komšijama se rodila ćerka, i kad je mala porasla, dolazila je da se ljulja sa Tončekom. Zvala se Manca. Tonček je imao dvanaest a Manca sedam godina.

Dok su se ljuljali, jednog dana, Tonček je pitao Mancu da li želi da mu bude žena. Manca je rekla da želi, ali da on ne sme da je tuče. Njen tata tuče mamu i to je ružno. Tonček je rekao da neće. Manca je rekla da ne sme ni da pije. On je rekao da neće biti pijanica, ali da mora piti jer je sramota ako muškarac ne pije. Manca je tražila da ne puši. Tonček je rekao da mora da puši jer je sramota ne pripaliti nedeljom pred crkvom. Posle toga je Manca tražila da ne psuje, on je pristao. Isto tako je tražila da ne gleda druge žene. Obećao je da neće, jer će ona biti lepa. Neće je zvati ni "baba", jer će ona biti dobra.

II

Prošlo je mnogo godina. Manca i Tonček su se retko sretali, odrasli su. Jednog dana Tonček je ležao pod jabukom. Slučajno je došla Manca, Tonček ju je pitao da li se seća što je obećala. Tonček ju je pitao da li želi da mu bude žena. Manca je pristala i on ju je poljubio.

Prošlo je nekoliko godina i Mancina i Tončekova deca su se ljuljali na ljuljaški koja je bila na vodoravnoj grani stare jabuke. Tonček i Manca su odlučili da nikada ne poseku staru jabuku i vodoravnu granu. Tonček je rekao da bi voleo da gleda granu kada bude umirao.

Prošlo je nekoliko godina i deca su im odrasla. Sinovi su otišli u partizane, a ćerke su od kuće pomagale partizanima. Jednog dana došli su Nemci. Pošto su sinovi bili partizani, a ćerke im pomagale, odlučili su da obese Tončeka i Mancu. Obesili su ih o granu stare jabuke. Pre nego što su umrli Tonček je rekao Mancu "Ovde smo se sreli i ovde, pod starom jabukom, ćemo umreti." Pitao ju je da li je bila srećna, ona je rekla da je bila srećna.

Nemci su ih obesili, kuću su zapalili, a ćerke odneli. Ostala je stara jabuka sa dva užeta.

1. - o batinama:

- Manca: ne smeš da me tučeš....
- Tonček:Neću te ni dirnuti....
- Zašto ona ovo traži od njega: „Naš tata skoro svakog dana bije mamu. Ne volim tatu. Ti ne smeš biti takav.,
- Ovde nema: Zašto Tonči to mora da radi: -----
- Kompromis:-----

Shema za ostale:

2. - o piću i pijanicama:

- Manca:
- Tonček:
- Zašto ona ovo traži od njega:
- Zašto Tonči to mora da radi:
- Kompromis:

3. - o pušenju:
 - Manca:
 - Tonček:
 - Zašto ona ovo traži od njega:
 - Zašto Tonči to mora da radi:
 - Kompromis:
4. - o psovanju i vređanju:
 - Manca:
 - Tonček:
 - Zašto ona ovo traži od njega:
 - Zašto Tonči to mora da radi:
 - Kompromis:
5. - o neverstvu (gledanju drugih žena):
 - Manca:
 - Tonček:
 - Zašto ona ovo traži od njega:
 - Zašto Tonči to mora da radi:
 - Kompromis:

KRATAK SADRŽAJ PRIČE “STARA JABUKA” MIŠKA KRANJECA

Upiši odgovarajuće reči na liniju:

bašti, žena, roditelji, odrasli, porastu, dopali, komšiluku, ispitivali, sreli, vidali, vočki, hranu, dogovorili, ponovo, grana, među njima, muž, ćerke, venčati, ljuljali, ljuljaška, obećao, vezao, rat, tući, obesili, rodila

U _____ (kert) porodice Presečnik bilo je mnogo mladih _____ (gyümölcsfa). _____ (köztük) bila je i jedna stara jabuka debelih (ág). Na tu jabuku gazda Presečnik _____ (kötni) je jedno _____ (kötél) **uže** da bude _____ (hinta) njegovom sinu, Tončeku. U _____ (szomszédság) je živela druga porodica, u kojoj je bila devojčica Manca. Tonček i Manca su se često _____ (hintázní) i igrali na staroj jabuci. Kada je dečaku bilo dvanaest godina, a devojčici sedam, _____ (megbeszélni) su se da će se _____ (megesküdni) kada _____ (megnőni). Dačak je _____ (megigérni) da Mancu neće _____ (verni), a devojčica je obećala da će Tončeku biti dobra žena. Neko vrama se nisu _____ (találkozni). Kada su _____ (felőni), _____ (megint, újra) su se _____ (találkozni) i _____ (megtetszeni) su se jedno drugom. Venčali su se. Manca je _____ (szülni) dečake i devojčice. Deca su se ljuljala kao i _____ (szülő) na staroj jabuci. Živeli su sretno. Kada su deca odrasla počeo je _____ (háború). Sinovi su otišli u partizane, a _____ (valakinek a lánya) su nosile _____ (ennivaló) partizanima. Jednom su kod Presečnikovih došli fašisti. _____ (faggatni) su Mancu i Toneta gde su im deca. Pošto nisu hteli ništa da kažu, _____ (felakasztani) su ih na istu granu stare jabuke na kojoj su se ljuljali i na kojoj su obećali jedno drugom da će biti _____ (férj) i _____ (feleség).

bašta-kert	porasti- megnőni	ćerka- valakinek a lánya
vočka- gyümölcsfa	obećati- megigérni	hrana- ennivaló
među njima- köztük	tući- verni	ispitivati- faggatni
grana- ág	vidati se- találkozni	obesiti- felakasztani

vezati- kötni uže- kötél ljuljaška- hinta komšiluk- szomszédság ljuljati se- hintázni dogovoriti se- megbeszélni venčati se- megesküdni	odrasti- felnőni ponovo- megint, újra sresti se- találkozni dopasti se- megtetszeni roditi- szülni roditelji- szülők rat- háború	muž- férj žena- feleség
--	---	--

POČETNA GRUPA:

1. zadatak: Odgovaraju na sledeća pitanja služeći se kratkim sadržajem:

1. Gde ja gazda Presečnik vezao ljuljašku za svoga sina?
2. Ko je živeo u komšiluku porodice Presečnik?
3. Koliko je godina bio Tonček, a koliko Manca kada su se dogovorili da se venčaju?
4. Šta je tada Tonček obećao Mancu?
5. Šta se desilo kada su odrasli?
6. Do kada su Manca i Tone bili sretni sa svojom decom?
7. Kako su Manca i Tone umrli?

2. zadatak: Glagole iz teksta stavi u tabelu u odgovarajući oblik.

GLAGOL u infinitivu	Sadašnje vreme JA	Sadašnje vreme ONI	Glagolski pridev radni -- O	Glagolski pridev radni --LA
VEZATI (kötni)				
LJULJATI SE (hintázni)				
DOGOVORITI SE (megbeszélni)				
PORASTI (megnőni)	PORAST--EM		PORASTA-O	PORAS--
RODITI (szülni)				

3. zadatak: Od sledećih glagola načini rečenice u sadašnjem vremenu.

VEZATI, LJULJATI SE, DOPASTI SE, OBEĆATI.

4. zadatak: Dopiši glagole u sadašnjem vremenu uz subjekat.

Sresti se:

MI _____ UČENICI _____

Ispitivati:

PROFESOR _____ VI _____

TI _____ ONO _____

Obesiti:

JA _____ MAMA I JA _____

GOSTI _____ TI _____

ВЕЖБЕ 9

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

21. 8. 1911. _____
 15. 10. 1216. _____
 16. 11. 1327. _____
 9. 9. 2009. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

21. 8. 1911. _____
 15. 10. 1216. _____
 16. 11. 1327. _____
 9. 9. 2009. _____

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
субота _____ недеља _____ понедељак _____ уторак _____ среда _____		

сваког понедељка сваке среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељком средом	hétfőnként szerdánként
субота _____ недеља _____ понедељак _____ уторак _____ среда _____			

januárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
јул _____ август _____ септембар _____ октобар _____		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ог _____а сваког понедељка женски род: _____е _____е сваке среде
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	

сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

САТИ

egy óra....	egy órákor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
22 _____	22 _____
13 _____	13 _____
2 _____	2 _____

ünnepek – újévre,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божич –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
3.789	_____	
6.008	_____	
12.537	_____	
100.456	_____	
444.313	_____	
1.114.126	_____	

ХОГАР 9

- 1)
 - Изгледа биће диван викенд! Шта ћеш да радиш, Хогаре?
 - Па... Уобичајене ствари!
- 2) Глб! Баш тога се и прибојавам!
- 3) Сваке недеље исто: завали се у фотељу, лоче пиво и буљи у ту слику!
- 4) А требало би да прекопа башту, спреми таван или ме поведе у шетњу!
- 5) Ах, ти мушкарци баш немају маште!
- 6) Било би супер када би се ова слика могла померати...

EX PONTO
IVO ANDRIĆ

Ex ponto (lat.)-naslov za ovu pesmu Andrić je preuzeo iz dela starog rimskog pesnika Ovidija Epistolaria ex Ponto (Pisma iz Ponta), čiju je sudbinu izgnanika delio i sam bačen u tamnicu za vreme I svetskog rata

#

I što pogledam, sve je pjesma, i čega god se taknem, sve je bol.

#

Sva tragika mog sadašnjeg života se može stegnuti u jednu riječ:samoća.

Muka i neplodnost mog života potiču od ove strahovite izolacije u kojoj se ledim i kamenim i propadam kao napuštene kuće u koje niko ne dira, ali one-baš zato jer niko u njima ne stanuje-propadaju i ruše se stalno i polagano, kao da ih nevidljiva ruka kida.

#

EPILOG

Mnogo samuješ i dugo ćutiš, sine moj, zatravljen si snovima, izmoren putevima duha. Lik ti je pognut i lice blijedo, duboko spuštene vjeđe i glas kao škripa tamničkih vrata. Izadi u ljetni dan, sine moj!

-Šta si video u ljetni dan, sine moj?

Vidio sam da je zemlja jaka i nebo vječno, a čovek slab i kratkovjek.

-Šta si video, sine moj, u ljetni dan?

Vidio sam da je ljubav kratka, a glad vječna.

-Šta si vidio, sine moj, u ljetni dan?

Vidio sam da je ovaj život stvar mučna, koja se sastoji od nepravilne izmjene grijeha i nesreće, da živjeti znači slagati varku na varku.

-Hoćeš da usniš, sine moj?

Ne, oče, idem da **živim**.

ВЕЖБЕ 10

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

22. 9. 1812. _____

16. 11. 1327. _____

17. 12. 1438. _____

10. 10. 2010. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

22. 9. 1812. _____

16. 11. 1327. _____

17. 12. 1438. _____

10. 10. 2010. _____

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедељак у среду
четвртак		

петак _____
субота _____
недеља _____
понедељак _____

свако <u>ог</u> понедељка сваке <u>е</u> среде	minden hétfő <u>n</u> minden szerd <u>án</u>	понедељко <u>м</u> средо <u>м</u>	hétfő <u>nként</u> szerd <u>ánként</u>
четвртак _____			
петак _____			
субота _____			
недеља _____			
понедељак _____			

janiárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)
новембар _____		
децембар _____		
јануар _____		
фебруар _____		

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ ог _____ а свако <u>ог</u> понедељка женски род: _____ е _____ е сваке <u>е</u> среде
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

САТИ

egy óra....	egy órakor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
23 _____	23 _____
14 _____	14 _____
3 _____	3 _____

ünnepek – újévre,újévkor...	празници: 3А + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	милион
...		два милиона
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет милиона
3.789		
6.678		
12.5567		
222.056		
444.045		
5.333.056		

POP ĆIRA I POP SPIRA - STEVAN SREMAC

Pop Ćira i pop Spira su bili dobri prijatelji, ali jednog dana popadije su se posvađale. Obe su želele da svoje ćerke udaju za novog učitelja. Popadije su u svađi, posvađali su se i popovi. Potukli su se i jednom je izbijen zub. Zbog toga su pošli kod vladike.

Pop Ćiri je Spira izbio zub. Ćira se vratio kući od vladike i priča ženi Persi što mu se desilo. Ćiro je pažljivo čuvao zub od Spire. Do uveče je i uspeo. Ćira i Spira su zajedno putovali u Temišvar. Uveče su stigli do Čeneja i spavali kod čenejskog prote. Ujutru su nastavili put i stigli su kod vladike.

Kada su stigli, Ćira je ispričao da ga je Spira, u svađi, udario jednom velikom knjigom. Od udarca mu je izbio zub. Ćira je, kao dokaz, vladiki dao zub uvijen u papir. Vladika ga je uzeo, otvorio i počeo da se smeje. Ćira je dao vladiki konjski zub. Vladika se prvo naljutio na Ćiru. Mislio je da su mu iz šale dali konjski zub. Ćiro nije verovao da je u papiru konjski zub.

Vladika mu pokaže. Ćira je tad shvatio da su čenejski pop i Spira, noću, od njega ukrali pravi zub i podmetnuli mu konjski. Skoro da Ćira strada od vladike. Vladika je rekao Ćiri i Spiri da se pomire i poljube.

Persa je bila jako ljuta na Ćiru kada je ovo čula.

Vežbe:

- likovi:
pop Ćira,
njegova žena Persa,

1. muž stiže kući, kaže da nije dobro prošao
2. put do Temišvara, noće kod Akse
3. priča ženi da je zub noću ukraden

čenejski pop,
pop Spira,
vladika

4. odlazak kod vladike
5. ispostavlja se da je u hartiji konjski zub
6. vladika ljut, misli da se šale sa njim
7. zahteva da se pomire

Složite delove teksta po hronološkom redu....

	Vladika misli da se šale sa njim. Ljut je na pop Ćiru. Bezuspešno pop Ćira uverava vladiku da je on, pop Ćira, žrtva neke loše šale.
	Napokon stižu u Temišvar, odlaze kod vladike. Pop Ćira ne zna šta se dogodilo u Čeneju. Priča vladiki zašto su došli i predaje mu papir u kojem je zub. Vladika odmotava papir i počne da se smeje. Pop Ćiri nije jasno zašto se vladika smeje.
	Vladika kaže da će poverovati pop Ćiri da ovo nije šala samo u slučaju ako se on i pop Spira pomire. Morali su da pruže jedan drugom ruku. Vladika je zahtevao i da se poljube što je posebno naljutilo Persu. Zub je zadržao đakon.
	Put u Temišvar. Sve do Čeneja pop Ćira sve radio onako kako mu je žena rekla. Uvukao je glavu u bundu i ćutao je. Kada su stigli u Čenej, pop Ćira je mogao da spava negde gde se prenoćište plaća, ali je hteo štedeti. Zajedno sa Pop Spirom otišao je kod čenejskog popa.
	Kod čenejskog popa su večerali i prespavali. Noću su pop Spira i čenejski pop ukrali od pop Ćire zub. Tada su njegov zub zamenili sa konjskim zubom. Konjski zub su stavili u takav papir u kakvom je bio i pop Ćirin zub da on ne bi posumnjao.
	Pop Ćira stiže kući, kaže ženi da nije dobro prošao. Zamalo da on strada, a pop Spira se izvukao kao što se on uvek izvuče. Žena kaže mužu da joj ispriča šta se tačno i kako desilo.
	Vladika poziva đakona koji, kada pogleda u zamotuljak, počne da se smeje. Tada pop Ćira saznaje da se u papiru nalazi konjski zub. Pokušava da objasni vladiki šta se moglo dogoditi, ali ovaj ga ne sluša.

ВЕЖБЕ 11

ДАТУМ: 3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећи (дан)	трећи (месец)четврте (године)

23. 10. 1923. _____
 17. 12. 1438. _____
 18. 1. 1548. _____
 11. 11. 2011. _____

3.3.1954.

3.	3.	1954.
трећег (дана)	трећег (месеца)четврте (године)

23. 10. 1923. _____
 17. 12. 1438. _____
 18. 1. 1548. _____
 11. 11. 2011. _____

ДАНИ У НЕДЕЉИ

hétfőn szerdán	У + акузатив	у понедеља <u>к</u> у сред <u>у</u>
уторак _____		
среда _____		
четвртак _____		
петак _____		
субота _____		

свако <u>г</u> понедељка сваке <u>г</u> среде	minden hétfőn minden szerdán	понедељко <u>м</u> средо <u>м</u>	hétfőnként szerdánként
уторак _____			
среда _____			
четвртак _____			
петак _____			
субота _____			
januárban	- у локатив - генитив	- у јануару - јануара (месеца)	
март _____			
април _____			
мај _____			
јун _____			

minden perc, nap, hét...	minden percben, nap, héten...
	мушки и средњи род: _____ог _____а свако <u>г</u> понедељка женски род: _____е _____е сваке <u>г</u> среде
свака секунда	
сваки минут	
сваки сат	
сваки дан	
свака недеља	
сваки месец	
свака година	
свако пролеће свако лето свака јесен свака зима	

САТИ

egy óra....	egy órákor
1 сат	у један сат
2 сата	у два сата
3 сата	у три сата
4 сата	у четири сата
5 сати	у пет сати
5 ---20 21 22,23,24 25.....	
12-24 часова	у дванаест часова
24 _____	24 _____

15 _____	15 _____
4 _____	4 _____

ünnepek – újévre,újévkor...	празници: ЗА + акузатив
Нова година – за Нову годину	празник –
Божих –	Дан мртвих –
Бадње вече –	годишњица –
рођендан –	Ускрс –
Први мај –	распуст –
имендан –	Први април –
слава –	... 10 година (брака...)

БРОЈЕВИ

1327	хиљаду триста двадесет (и) седам	сто хиљада
2327	две хиљаде триста двадесет (и) седам	двеста хиљада
3327	три хиљаде триста двадесет (и) седам	триста хиљада
4327	четири хиљаде триста двадесет (и) седам	четиристо хиљада....
5327	пет хиљада триста двадесет (и) седам	МИЛИОН
...		два МИЛИОНА
9327	девет хиљада триста двадесет (и) седам	девет МИЛИОНА
3.789	_____	
6.608	_____	
12.056	_____	
104.654	_____	
143.543	_____	
1.365.378	_____	

HAZARSKI REČNIK
MILORAD PAVIĆ
(ODLOMCI)

1. Istorija "Hazarskog rečnika"

Događaj obrađen u ovom leksikonu zbio se negde u VIII ili IX veku naše ere (ili je bilo više sličnih događaja) i u stručnoj literaturi taj se predmet obično naziva "hazarskom polemikom". Hazari su nezavisno i moćno pleme, ratnički i nomadski narod koji je u neizvesna vremena došao s Istoka, gonjen nekakvom vrelom tišinom, i u razdoblju od VII do X veka naseljavao kopno između dva mora: Kaspijskog i Crnog. Zna se da su vetrovi koji su ih dognali bili vetrovi mužijaci, koji nikad ne nose kišu-vetrovi na kojima raste trava i koji je nose preko neba kao brade. Jedan pozni slovenski mitološki izvor pominje Kozije more, što bi se moglo shvatiti kao da je neko more imalo naziv Hazarskog mora, jer su Sloveni Hazare zvali Kozarima. Zna se takođe da su Hazari između dva mora osnovali moćno carstvo propovedajući nama danas nepoznatu veroispovest. Hazarske žene su posle smrti muževa poginulih u ratu dobijale po jastuk za čuvanje suza koje će prolići za ratnicima. Hazari su se objavili istoriji ušavši u ratove s Arapima, i sklopivši savez sa vizantijskim carem Heraklijem 627. godine, ali je njihovo poreklo ostalo nepoznato, kao što su iščezli i svi tragovi koji bi govorili pod kojim imenom i narodom Hazare treba danas tražiti. Za njima je ostalo jedno groblje na Dunavu, za koje se ne zna je li zbilja hazarsko, i jedna gomila ključeva koji su umesto drške nosili srebrni ili zlatni trorogi perper, pa Daubmanus uzima da su ih lili Hazari.

Sa istorijske pozornice Hazari su nestali zajedno sa svojom državom pošto se odigrala stvar o kojoj će ovde biti najviše reči-pošto su preobraćeni iz svoje prvobitne i nama danas nepoznate vere u jednu (opet se ne zna koju) od tri poznate veroispovesti onoga i ovoga vremena-hebrejsku, islamsku ili hrišćansku. Ubrzo posle preobraćenja, naime, usledio je raspad hazarskog carstva. Jedan od ruskih vojskovođa desetog veka, knez Svjatoslav, ne silazeći s konja pojeo je hazarsko carstvo kao jabuku. Hazarsku prestonicu na ušću Volge u Kaspijsko more Rusi su razorili 943. godine ne spavajući osam noći, a između 965. i 970. uništili su hasarsku državu. Očevici beleže da senke kuća hazarske prestonice još dugo nisu htele da se sruše pošto su same zgrade već davno bile uništene. Stajale su na vetru i u vodi Volge.

...

Pomenuti čin preobraćanja, koji je bio odsutan po udes Hazara, tekao je na sledeći način. Hazarski vladar-kagan-beleže drevne hronike, usnio je jedan san i zatražio tri filosa sa raznih strana da mu taj san protumače. Stvar je bila od značaja po hazarsku državu utoliko što je kagan odlučio da sa svojim narodom pređe u veru onog mudraca čije tumačenje sna bude najprihvatljivije. Neki izvori tvrde da je kaganu tog dana, kad je doneo takvu odluku, umrla kosa na glavi i on je to znao, ali ga je nešto ipak gonilo da nastavi. Tako se u letnjoj rezidenciji kaganovoj nadoše jedan islamski, jedan jevrejski i jedan hrišćanski misionar, jedan derviš, jedan rabin i jedan monah. Svaki od njih dobio je od kagana na dar po nož izrađen od soli i oni zapodenuše raspravu. Stanovišta tri mudraca, njihovi sukobi zasnovani na polazištima tri različite vere, ličnosti i ishod "hazarske polemike" izazvali su veliku radoznalost, silne oprečne sudove o događaju i njegovim posledicama, o pobednicima i poraženima u toj polemici i tokom vekova posvećivane su im bezbrojne rasprave u hebrejskoj, hrišćanskoj i islamskoj sredini, pa sve to traje do danas, kada Hazara već odavno nema.

3. Način korišćenja rečnika

Uprkos svim teškoćama, ova knjiga je sačuvala neke vrline prvobitnog, Daubmanusovog izdanja. Ona se poput tog izdanja može čitati na bezbroj načina. To je otvorena knjiga i kad se sklopi može se dopisivati: kao što ima svog negdašnjeg i sadašnjeg leksikografa, može steći u budućnosti nove spisatelje, nastavljače i dopisivače. Ona ima odrednice, konkordance i natuknice kao svete knjige ili ukrštene reči i sva imena ili pojmove obeležene ovde malim znakom krsta, polumeseca, Davidove zvezde ili drugim znacima, treba potražiti u odgovarajućem rečniku ovog rečnika da bi se našlo podrobnije obaveštenje o njima. To jest, reči pod znakom:

- treba tražiti u Crvenoj knjizi ovog rečnika(hrišćanski izvori o hazarskom pitanju)
- treba tražiti u Zelenoj knjizi ovog rečnika(islamski izvori o hazarskom pitanju)
- treba tražiti u Žutoj knjizi ovog rečnika(hebrejski izvori o hazarskom pitanju)

Odrednice obeležene znakom naći će se u sva tri rečnika a one pod znakom A, u Appendix-u I na kraju knjige.

ANDEO RANKO MARINKOVIĆ

Mladi pomoćnik dolazi kod svog gazde koji je bolestan. Gazda već dugo leži u krevetu i zna da je "jednom nogom u grobu". Voleo bi da je zdrav, da ne mora ležati u krevetu. Voleo bi da može da ustane i da gleda svet sa svoje visine od metar i osamdeset. Hteo bi "pogledati normalno, iz perspektive zdravlja i ravnopravnosti sa ljudima".

Svakog jutra dolazi pomoćnik. Uvek postavi isto pitanje: "Je li Vam bolje?", i onda traži ključeve. Mladić retko gleda u majstora, gleda krevet, zid... Majstor mu gorko odgovori: "

Bolje mi je.". To nije tačno. A mladić zbunjeno stoji, vrti kapu u rukama i čeka da gazda kaže: "Pa znaš gde je ključ".

Mladić kaže da se nada da će gazda ozdraviti, pa će onda završiti anđela kojeg pravi. Kaže da ga on neće dirati, a gazda kaže da ga i ne sme dirati.

Majstor je ljut, Lojz mu ljubi ruke što je gazdi odvratno. Želi vode i mirisnog sapuna da ih opere.

Pre desetak petnaestak godina majstor je pravio anđelčice nalik na Lojza. Ljudi su ih kupovali da im plaču i zalivaju cveće na grobovima. To su bili uplakani anđelčiči ljupke i kudrave glave.

Za svoj grob majstor je napravio drukčijeg anđela. Isklesao je odraslog Lojza velikog, belog anđela od mramora. Ovo je "strašan anđeo" koji je na kolenima rastvorio knjigu i upisuje ... Izgleda kao da je ovog časa sleteo na grob. Krila su mu ogromna, još u zamahu. Anđeo guščijim perom u knjigu upisuje "Albert Knez-klesarski majstor"

□ plan za prepričavanje:

rade u grupama, kada pročitamo tekst dobijaju ove delove teksta, treba da obeleže koji deo teksta je prepričan u datom odlomku, odlomci su:

1. dolazi Lojz, zdrav, snažan mladić, kod gazde; traži ključeve; kod gazde se oseća gađenje
2. drzak pogled mladića; oči starca mutne i ispijene; majstor ga posmatra sa užasom, mladić obara pogled; posmatra krevet, meri ga, u mislima kroji i pili, sastavlja daske i kao da zabada eksere u daske.... kao da meri kako da od kreveta napravi mrtvački sanduk...
3. slika smrti, majstor oseća da sve na njemu podseća na smrt, sakriva ruke koje su bile prekrštene kao kod mrtvaca; pod pogledom zdravog mladića sve kod ovog starca deluje kao smrt; mladić nestrpljivo čeka kraj, dok čeka gubi strpljenje, svako jutro ulazi kao traži ključ od radionica, a zna da je on u hodniku, ulazi i pita da li je majstor bolje
4. majstor želi da živi, da na trenutak izvuče svoju jednu nesretnu nogu iz groba; od kada leži i sebi liči na mrtvaca sve izgleda drugačije, iz ove ležeće perspektive sve je veliko i moćno, a on mali i slab, želi ponovo sve da posmatra iz nekadašnje perspektive od metar i osamdeset u papučama, želi da bude ravnopravan sa zdravim ljudima
5. majstor misli da ga Lojz možda iskreno žali, ali to ne ume pokazati, deluje nevešto u tome pa zato izaziva sumnju gazde, tj. možda zato gazda misli da Lojz želi njegovu smrt; gazda kaže da Lojz zna gde su ključevi, a ovaj odgovara da zna gde su, ali dolazi da ga pita da bi usput mogao da pita majstora da li je bolje; Lojz kaže da neće dirnuti ,anđela koji piše u knjigu,, čeka da gazda ozdravi pa da ga on, gazda, dovrši
6. kada je čuo za nedovršenog anđela, javlja se strah od smrti (strah da ga neće dovršiti); neprijatna scena: molećivo pruža ruke, pruža ih kao da preklinje... ; ova je scena uplašila Lojz, pojuri k majstoru, počne mu ljubiti ruke...
7. majstor povuče ruke koje je Lojz počeo ljubiti, zgadio mu se Lojzov dodir, želi oprati ruke, oseća potrebu da čistoćom...

8. nekada je majstor klesao anđele ljupke i kudrave kose, tada mu je mali Lojz bio model, nekada su ti anđelčiči na nadgrobnim spomenicima bili u modi, ti anđelčiči su plakali i zalivali cveće na grobovima

9. za svoj nadgrobni spomenik majstor je klesao odraslog anđela, model je sada odrastao Lojz, to je veliki beli anđeo od mermera, strašni anđeo je na kolenima otvorio knjigu i u nju nešto zapisuje, ima ogromna krila i sva su u zamahu, guščijim perom u knjigu zapisuje: Albert Knez – klesarski majstor

Da li je sledeća teza tačna?

DOVRŠENI KIP ANĐELA SIMBOLIZUJE MAJSTOROVU SMRT. MAJSTOR SE BOJI DA KIP DOVRŠI LOJZ JER ĆE GA, NA TAJ NAČIN, PROGLASITI SIMBOLIČNO MRTVIM.

□ objasni značenje reči, fraza i rečenica:

1.

zdrav klipan

,... stisne usne kao da ispija nešto gorko.,

,... koji je dugom praksom izvežbao svoje saučešće.,

2.

uzeo se baviti krevetom

,zabija čavle očima,

,Mjeri, prenosi tamo u svojoj glavi dužinu i širinu, kroji i kombinuje, pili i sastavlja daske, zabija čavle očima.,

3.

Zateče svoje ruke prekrižene na prsima

, Zateče svoje ruke prekrižene na prsima iznad pokrivača i brzo ih rastavi u strahu...,

podmukli pogled, kroji sanduk

,Sve je slika smrti pod ovim podmuklim pogledom što kroji sanduk i kopa grob,

curi nestrpljivost

,Iz očiju mu curi nestrpljivost kao otrov...,

skrojio svoje nade

,On je već davno u ovoj kući skrojio svoje nade...,

4.

,izvući barem na čas tu svoju nesretnu jednu nogu, iz groba,

horizontala ležanja, strši nad njegovom nemoći

,iz horizontale ležanja svijet mu se izmijenio, sve je oko njega izraslo, visoko i nadmoćno, i strši nad njegovom nemoći,

perspektiva zdravlja, ravnopravnost s ljudima

,Htio je pogledati normalno, iz perspektive zdravlja i ravnopravnosti s ljudima.,

5.

iskrene sućuti- saosećanje, saučešće, sažaljenje

,a možda u njega ima i iskrene sućuti, ...sućuti, koja se ne zna izraziti pa .. postaje sumnjivom?,

,Kako se sve to izmiješalo od ovog prokletog gledanja odozdo!,

6.

ispriječio se u obranu

„Sav se ispriječio u obranu, kao da mu je zasjao nož nad glavom...“

7.

oprati zamisao od banalnosti

8.

majstor klesao anđele, po modelu glave malog šegrta, (po modelu šegrta)

9.

„sletio iz nekih nepojmljivih visina, „ogromna su mu krila još sva u zamahu“

1. poveži pojmove:

mladić majstor

zdravlje
mladost
strah
snaga
starost
smrt
život
bolest
nemoć

2.

dopiši o kome je reč... mladić....majstor kao u prvom primeru

- strah od smrti	majstor
- od kreveta pravi sanduk	
- bio je model za anđeliće	
- želi jednu nogu izvaditi iz groba	
- strašni anđeo raširenih krila	
- leži u krevetu	
- zove se Albert Knez	

3.

dopiši odgovarajuće reči: šegrt, imućan, zanat, majstor, klesar

- pekar, mesar, zlatar, stolar	
- čovek koji dobro poznaje svoj zanat, radi ga već mnogo godina	
- mlad čovek koji tek uči zanat, on pomaže starijim radnicima	
- od kamena, granita I mermera pravi kipove	
- onaj ko ima mnogo para, bogat je	

KAD SU CVETALE TIKVE
DRAGOSLAV MIHAJLOVIĆ
(ODLOMAK)

Pre dve godine sam se opet zapio - dešava mi se to povremeno - i, onako pijan, samo sam seo za volan i odjurio pravo za Jugoslaviju. Osam dana nisam dolazio na posao. I mirno

sam primio otkaz. Kriv sam, šta imam da se bunim? Ali moj sindikat se pobunio; a ovde je sindikat veoma jak. "On", kažu, "ima pravo da vidi svoju domovinu. On ima pravo da vidi svoje more. Kakva smo mi zemlja ako našem najboljem radniku ne možemo da dozvolimo da vidi svoje more?" A ja, kažem, nisam imao pravo, a nisam imao ni volje nikoga da molim, iako mi se posao baš nije menjao: svih osam godina sam u istoj fabrici. I lepo im, ljudski kažem: "Šta se, bre, zezate? Kakvo more, kakvi bakrači! Niti sam na more išao niti koji đavo. Bio sam se naždrekao. Zato bi me i u mojoj Jugovini najurili.". "A ne", kažu oni. "Svoje doušnike zato ne otpuštaju. Otpustili su te zato što si sindikalista. A uz to ti si još bio i bolestan! Mi to možemo i da dokažemo! Ne smeju zbog toga da te otpuste."

Glavu dajem ako je iko od njih išta od toga shvatio. Oni prosto misle da smo svi mi udareni, keve mi! I kad prođu ovuda i čuju kako urličemo naše pesme i ovakve suze valjamo, oni misle - nismo čitavi. 'Leba mi, veze nemaju. Ali, ovako rezonuju: ako si ti lud, slobodno i to možeš da budeš, i imaš pravo na to, samo nemoj da napraviš neki izgred. A za mene su ovako mislili: taj sigurno jeste udaren, ali kad to njemu dođe, on predoseti, pa sedne u kola i ode u njegovu ludu Jugoslaviju. Je li napravio neki saobraćajni prekršaj? Nije. Je li učinio nešto drugo? Nije. E, pa onda, u redu! Zar za nas nije još i bolje što je otišao?

I prilična se gužva oko toga napravila. Čak su i neke sindikalne novine počele da me brane - izlazi ovde jedan takav listić: on je, kažu, bio bolestan. Došao neki dasa iz tih novina. "Ma, jok", kažem mu ja, "niti sam bio bolestan niti je uopšte potrebno da se oko toga pravi neka gužva. Naći ću drugi posao." I stvarno sam to odmah mogao. Ali onda mi moja Inge kaže: "Kažeš da si kriv. A ja tebi opet kažem da mi to ne možemo da razumemo. Kako možeš da budeš kriv? Ne možeš da budeš kriv. Bio si bolestan! Jer kad neko usred radnog vremena iznenada zaustavi mašinu, baci kombinezon i ode u fabrički klub i tamo za tri sata popije dvadeset flaša piva, i poslovođu, koji dođe da ga pozove da se vrati, otera u materinu i gađa praznom flašom, a onda, onako u košulji po hladnoći, sedne u kola i nekud odjuri, tako da mu žena i dete pet dana ne znaju gde je, i tek se petog dana, ko zna koliko daleko odatle, negde u Austriji osvesti i javi telegramom, i zatim se mirno vrati kao da se ništa nije ni desilo, onda to stvarno niko živi ovde ne može da shvati. Ko to ovde radi? Ko je to ovde ikad uradio? I baš zato što ne možemo da razumemo, mi moramo da mislimo da si bio bolestan. To je - kao nekakva menstruacija. Kod vas ih, izgleda, imaju i muškarci. I kad ih već imaju, imaju i pravo na njih. Zato, pusti ti njih neka oni to samo teraju, nemoj ih zadržavati."

I stvarno su me vratili. A kad sam prvi put došao na posao, samo što mi na ulazu nisu slavloluk bili postavili.

1. Glagolski oblici:

primiti _____
 buniti se _____
 pobuniti se _____
 najuriti _____
 smeti _____
 urlikati _____
 valjati _____
 pozvati _____
 oterati _____
 gađati _____
 zadržavati _____
 postaviti _____

2. Svršeni – nesvršeni glagoli:

odjuriti _____

dolaziti _____
sesti _____
dozvoliti _____
otpuštati _____
dokazati _____
predosetiti _____
izlaziti _____
baciti _____
pustiti _____

3. Povratni glagoli:

dešavati se _____
molim – moliti se _____
menjati – menjati se _____
zezati – zezati se _____
učiniti – učiniti se _____
braniti – braniti se _____
zaustaviti – zaustaviti se _____
osvestiti – osvestiti se _____
javiti – javiti se _____

4. Priloške odredbe za način (sastavi rečenice):

povremeno _____
pravo _____
mirno _____
prosto _____
slobodno _____
sigurno _____
stvarno _____

5. Komparacija prideva:

pravo _____
mirno _____
prosto _____
slobodno _____
sigurno _____

6. Zamenice u akuzativu:

Gađao je šefa flašom piva. Gađao _____ je.
Dobio je otkaz. Dobio _____ je.
Hteo je da vidi more. Hteo je da _____ vidi.
Sindikat je štitio radnika. Sindikat _____ je štitio.
Sindikat je štitio radnike. Sindikat _____ je štitio.
Sindikat je štitio radnicu. Sindikat _____ je štitio.
Sindikat je štiti radnicu. Sindikat _____ štiti.
Sindikat je štitio radnice. Sindikat _____ je štitio.
Posetio je jednu zemlju. Posetio _____ je.
Posećuje jednu zemlju. Posećuje _____ .
Nisu otpustili doušnike. Nisi _____ otpustili.
Nisu otpustili doušnika. Nisi _____ otpustili.

7. Sintagme:

A munkas munkaruhaja _____
 A gyar munkasa _____
 A szakszervezet ujsaga _____
 Az igazgato besugoja _____
 A munkas jogai _____
 a tenger partja _____
 a gyar szakszervezete _____
 az ember autoja _____
 az iro felesege _____
 a feleseg gyereke _____

8. Sastavi rečenice:

On – ici – more – auto – posao
 Raditi – fabrika – inostranstvo
 Sesti – auto – košulja – i – ne reći – žena – gde – ici
 Žena – čekati – muž – i – dobiti – telegram – muž – Austrija
 Čovek – posetiti – novinar – i – praviti – intervju – čovek
 Fabrika – biti – doušnik – koji – javiti – gazda – šta – čuti – radnici
 Radnik – dobiti – otkaz – jer – gađati – šef – boca
 Šef – zvati – radnik – vratiti se – posao

9. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Odjurio je u Jugoslaviju (Jugoslavija, -ban) _____ je rođen. Seo je u kola (-ban, množina) _____ nije bilo klime. Dobio je otkaz (-ra) _____ je računao. Bio je u sindikatu (sindikatu, -ban) _____ su bili i drugi radnici. Bio je u domovini (domovina, -be) _____ nije išao dugo. Video je more (-ig) _____ treba mnogo da putuje. Bio je u fabrici (mogott) _____ je bila livada. On je bio doušnik (-t) _____ nisu otpustili. Napravila se gužva (-rol) _____ su pisale novine. To je bio list (-ben) _____ je radio jedan novinar iz sindikata.

10. Modalni glagoli i potencijal:

hteo je otputovati hteo bi otputovati	
hteo je da otputuje hteo bi da otputuje	
Potencijal	Potencijal
Ja bih hteo	Ja bih htela
Ti bi hteo	Ti bi htela
On bi hteo	Ona bi htela
Mi bismo hteli	Mi bismo htele
Vi biste hteli	Vi biste htele
Oni bi hteli	One bi htele

- Modalni glagoli + potencija:

Morati – javiti se _____
Trebati – tražiti _____
Želeti – pozvati _____

○ Infinitiv ~ da + prezent:
Nameravati – baciti _____
Smeti – sesti _____
Misli – pisati _____
Odlučiti – voziti _____

PILIPENDA SIMO MATAVULJ I

Zbog slabe letine bila je glad u Dalmaciji. To je vlast iskoristila za unijaćenje. Siromašni Pilip Bakljina je spavao u zadnjoj sobi. Pilipova žena, Jela, je stajala u dvorištu i gledala drva za loženje. U dvorištu je bio i Pilipov mršavi magarac, Kurjel. U selu je bilo desetak ovako siromašnih kuća. U selu je bila i crkva, pored nje se gradila velika bogomolja.

Pilipova žena je ušla u kuću, zalupila vrata i Pilip se probudio. Kad je ustao, videlo se zašto ga zovu Pilipenda, bio je krakat, duga vrata.

Žena je donela kukuruzno brašno, Pilipenda ga je stavio u vrelu vodu i napravio je kačamak. Kada su pojeli kačamak, izašli su na dvorište da se umiju. Jela je rekla Pilipendi da nema maramu, a mora da ide na pričešće. Ako ne ode na pričešće, svi će misliti da se pounijatila. Pilipenda je odlučio da će kupiti novu maramu, uzeo je najlepšu kokošku iz dvorišta i pošao u grad da je proda.

II

U zimu 1843. godine zavládala je glad u Dalmaciji. Pred Božić je već malo ljudi imalo žita. U Petrovom Polju su ljudi umirali od gladi. Vlast je počela da pravi puteve i plaćala je radnike u kukuruzu. Pilipenda je radio na gradnji puta, ali to je prestalo. Žito su ljudi mogli da dobiju, ako se pounijate.

Pilipenda je išao na magarcu u grad, nosio je Pirgu da je proda. Pirga je bila najlepša njegova kokoška. Bilo mu je žao da je proda. Dok je išao, razmišljao je o tome zašto Bog šalje glad na težake, i o tome da su najsiromašniji uvek najjači u veri.

Na putu je sreo Jovana. To je starac koji se pre borio protiv unijaćenja, sada se i on pounijatio. Pitao je Pilipendu zašto se i on ne pounijati. Jovan je rekao da će biti unijata dok ne prođe glad. Pomoć od države su dobijali samo unijate. Pilipenda se naljutio na Jovana i oterao ga je.

Od besa je udario magarca, magarac ga je tužno pogledao, a Pilipendi je bilo žao. Od tuge je seo i zaplakao. Tužan je bio što je mnogo ljudi postalo unijata.

šta je sve opisano u ovom tekstu, prevuci ono što u tekstu nije opisano

štala
kuhinja
planina
Kurjel

šume iznad sela
drvo jabuke
pripremanje doručka
izgled seoskog trga
soba u Pilipovoj kući

1. Za pripremanje doručka Pilipendi je bilo potrebno:

So
Pavlaka
Voda
Šećer
Kukuruzno brašno
Prženi luk
Grašak

2. Šta se u kačamak ne bi moglo dodati:

kafa
ananas
kakao
mleko
trapist
kajmak

3. Napravi pravilan redosled...

- odlazak Pilipende u grad
- Pilipenda se budi
- doručak, pripremanje doručka
- opis sobe
- opis žene
- opis sela
- razgovor Pilipende i Jele
- opis magarca i staje

PRIČA O TRI SESTRE-adaptacija

U Stolivu, u Bokakotoroskom zalivu, ima jedna kuća sa tri krova koju zovu Tri sestre (ili Tre sorele). Na njoj su do skora (donedavno) bila zazidana dva prozora, što se slagalo sa legendom koja se vije (kruži) oko ovog neuništivog zdanja (neuništive zgrade). Priča kaže da je jedan imućni Bokelj imao tri kćeri kojima je saziđao tri kuće, tik jednu uz drugu (jednu pored druge). Da slučaj bude još zamršeniji, i ljubav ih je «zazidala» na jedan morbidni način.

Dok su bile mlade i pune nade, u njihov nadaleko čuveni fjord uplovio je naočiti pomorski kapetan u koga su se sve tri na prečac (odmah) zaljubile. Fatalni stranac boravio je samo nekoliko dana u Boki, šetao se i šepurio u blistavoj uniformi specijalnog kroja i hteo-ne hteo nagnao tri nežna devojačka srca da od tada pa do kraja života kucaju samo za njega. Uporne u svojoj nadi da će im kapetan uzvratiti ljubav, tri sestre su provele život oslonjene na prozor, čekajući ga da se vrati.

Kada kapetan nikada više nije uplovio u Boku, najstarija sestra je umrla, ne dočekavši da ga ponovo vidi. Mlađe su odmah zazidale njen prozor. Kada je umrla srednja sestra, najmlađa je zazidala i njen. U času kada je sa ovog sveta otišla i treća sorela, nikoga više nije bilo u kući i taj prozor je ostao nezazidan. Tako je ova čuvena kamena atrakcija stajala decenijama, dok je nije otkupio novi vlasnik i, ne obazirući se na legendu, otvorio jedan bočni prozor i ostavio samo srednji zazidan, da svedoči o neobičnim sestrama.

Pitanje sad glasi: da li su tri sestre zaista neobične? U nečemu jesu. U talentu za čekanje. Ovaj dar, svojstven našim prabakama, čukunbakama itd, itd, koje su čekale i čekale... što pomorce, što vojnike, zarobljenike, studente, pečalbare i slično, kao da se netragom (bez traga) izgubio....

1. Глаголски облици:

Сложити се _____
Слагати се _____
Куцати _____
Куцнути _____
Узвратити _____
Узвраћати _____
Провести _____
Проводити _____
Стати _____
Стајати _____
Откупити _____
Откупљивати _____
Отворити _____
Отварати _____
Кружити _____
Боравити _____
Умрети _____
Сведочити _____

2. Свршени – несвршени глаголи

Зидати – зазидати _____
Сложити се – слагати се _____
Пловити – упловити _____
Шетати се – прошетати се _____
Куцати – куцнути _____
Узвратити – узвраћати _____
Провести – проводити _____
Ослонити се – ослањати се _____
Дочекати – дочекивати _____
Стати – стајати _____
Откупити – откупљивати _____
Отворити – отварати _____
Оставити – остављати _____
Губити - изгубити _____

3. Повратни глаголи

Зазидати – зазидати се _____
Слагати – слагати се _____
Шетати – шетати се _____
Провести – провести се _____
Ослонити – ослонити се _____
Видети – видети се _____
Отворити – отворити се _____
Изгубити – изгубити се _____

4. Глаголски прилог прошли – глаголски прилог садашњи

Glagolski prilog sadašnji
-ći

Glagolski prilog prošli
-vši

nesvršeni glagoli

olvas**va**

зидати

слагати се

пловити

шетати се

куцати

узвраћати

проводити

ослањати се

дочекивати

стајати

откупљивати

отварати

остављати

губити

svršeni glagoli

elolvas**ván**

зазидати

сложити се

упловити

прошетати се

куцнути

узвратити

ослонити се

дочекати

застати

откупити

отворити

оставити

изгубити

5. Састави реченице: од свршених глагола реченице у перфекту, а од несвршених глагола реченице у презенту

6. Задатак: заменице у акузативу

У Бокаоторском заливу видим једну зграду. У Бокаоторском заливу _____ видим.

У Бокаоторском заливу видим зграде. У Бокаоторском заливу _____ видим.

У Бокаоторском заливу сам видео једну зграду.

У Бокаоторском заливу сам _____ видео.

Чуо сам легенду о кући са три крова. Чуо сам _____ .

Чуо сам легенде о кући са три крова. Чуо сам _____ .

Три сестре су виделе капетана. Три сестре су _____ виделе.

Три сестре су виделе капетане. Три сестре су _____ виделе.

Три сестре виде капетана. Три сестре _____ виде.

Три сестре виде капетане. Три сестре _____ виде.

7. Задатак: синтагме

A kapitany oltonye _____

Az ember haza _____

A testver ablaka _____

A lany szerelme _____

A kapitany hajoja _____

Stoliv legendaaja _____

8. Zadatak: састави реченице

Залив – бити – кућа – три кров

Прозор – зазидати – једна три сестра

Легенда – кружити – Столив – кућа

Бокел – сазидати – кућа – ћерка

Љубав – зазидати – прозор – кућа

Фјорд – упловити – капетан – брод

Сестре – заљубити се – капетан – брод

Капетан – боравити – Бока – неколико дан

Капетан – шетати се – одело – три сестра кућа
Капетан брод – испловити – лука – Бока

9. Задатак: састави реченице (футур II)

ФУТУР II

једнина
Ја **будем** читао (ла).
Ти **будеш** читао (ла).
Он **буде** читао.
Она **буде** читала.
Оно **буде** читало.

множина
Ми **будемо** читали (ле).
Ви **будете** читали (ле).
Они **буду** читали.
Оне **буду** читале.
Она **буду** читала.

Она ће чекати **ако** (хтети) _____ .
Ви ћете испловити **ако** (поправити брод) _____ .
Капетан неће доћи **ако** (заборавити сестре) _____ .
Три сестре ће бити срећне **кад** (капетан доћи) _____ .
Капетан ће се заљубити **чим** (видети сестре) _____ .
Сестре ће видети капетана **док** (он, шетати се) _____ .

10. Задатак: допуни реченице

U (Stoliv) _____, u Bokakotroskom (zaliv) _____, ima jedna kuća (koja) _____ zovu Tri sestre.
Na (kuća) _____ su bila zazidana dva (prozor) _____ .
U (grad) _____ kruži legenda o (kuća) _____ .
Kuća je sa (krov) _____ .
Fatalni stranac boravio je nekoliko (dan) _____ u (Boka) _____, šetao se i šepurio u blistavoj (uniforma) _____ .
Uniforma je bila specijalnog (kroj) _____ .
Srce najmlađe (sestra) _____ je (kucati) _____ za njega od tada pa do (kraj) _____ (život) _____ .
Bile su uporne u svojoj (nada) _____ da će (one – nekik) _____ kapetan uzvratiti ljubav.
Tri sestre su provele (život) _____ oslonjene na (prozor) _____ .
Čekale su (on) _____ da se vrati u (Boka) _____ .
Kapetan nikada više nije uplovio u (fjord) _____ .

11. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Stoliv je grad (-ban) _____ su živele tri sestre. Kapetan je bio sa broda (brod, -on) _____ je bilo mnogo mornara. Bio je to veliki brod (-rol, genitiv) _____ je sišlo mnogo putnika. Tu je bio zaliv (-folott) _____ su bile planine. Imale su kuću (kuća, -en) _____ je bilo tri prozora. Imao je odelo (-en) _____ su bila zlatna dugmad. Vobile su kapetana (kapetan, -rol, lokativ) _____ nisu znale ništa. Kuću je kupio vlasnik (-nak) _____ ta priča nije bila važna.

12. Zadatak: objasni značenje reči:

Zaliv: _____

Legenda: _____

Imućan: _____

Nada: _____
Pomorski kapetan: _____
Uniforma: _____
Kroj: _____
Atrakcija: _____
Vlasnik: _____

PRVA BRAZDA MILOVAN GLIŠIĆ

I

Mionin muž je umro, poginuo je u ratu. Ona je ostala sama sa troje dece. Da bi ih othranila, sama je radila na zemlji, samo ju je obrađivala. Polako se navikla na samoću i težak rad. Ovako su prolazile godine. Pomagala joj je rodbina, od svih rođaka najviše brat njenog muža. Deca su joj porasla. Po želji muža, najstarijeg sina je upisala u školu.

Miona je teško i mnogo radila. Najstariji sin, Ognjen, je napunio petnaest godina i išao je u školu, Dušanka je navršila trinaest godina, a Senadin je imao devet. Svi su pomagali Mioni. Njena deca su bila vesela i vredna. Sada joj je bilo lakše. Dušanka pomaže majci u kućnim poslovima, a Senadin čuva jaganjce i svinje. Iako je najmlađi, ipak i od njega ima vajde (koristi). Ako Miona u zoru ode na njivu ne treba da se brine jer će u podne ručak biti gotov. Spremiće ga Dušanka, ume sve da skuva. Dušanka se brine o svemu kao da je odrasla. Naučila je da umesi pogaču. Iako su njena deca bez oca, to se ipak ne vidi, obučeni (odeveni) su kao deca iz gazdinskih bogatih (imućnijih) kuća. Srce joj je bilo puno (bila je srećna) kada bi pogledala decu.

Svi su se divili i hvalili Mionu. Govorili su da je Miona izdržljiva. Ona sama je lepo othranila decu, iako je bila samohrana majka. Čudili su se zašto je sina poslala u školu. Sa njom su razgovarali o tome. Ljudi su rekli da bi bilo bolje da on ostao kod kuće da joj pomaže. Miona je rekla da ne želi da njena deca ostanu "slepi kod očiju". Ona nije želela da joj deca budu poslednja u selu. Rekla je da će i Senadina poslati u školu, kada Ognjen završi. Ognjen ubrzo završava i na jesen u školu polazi Senadin.

Miona je bila hrabra, vredna i jaka žena.

II

Ognjen je završio školu, i sada je upisan Senadin. Došlo je proleće i zemljoradnici su počeli da rade na zemlji. Miona je otišla u grad da poseti Senadina. Dotle je Ognjen uzeo ralo i volove i otišao na njivu. Kada se vraćala iz grada, videla je Dušanku kako nosi ručak na njivu. Bila je veoma srećna, jer je shvatila da je Ognjen otišao da radi na njivu. Uzela je od Dušanke torbicu i otišla na njivu.

Kada je Miona videla Ognjena da ore, od sreće je zaplakala. Ta njiva je bila mala i loša. Ognjen je baš uzorao prvu brazdu. Majka je sva srećna hvalila kako je to duboka brazda. Plakala je i poljubila sina. Rekla mu je da ruča i dok je on ručao, ona je stajala pored njega. Rekla je da će sačuvati žito sa te zemlje i napraviće od njega kolač za praznik. Ognjen je ručao i počeo da radi. Miona ga je gledala, još je bio slab, ali je ipak radio. Razmišljala je o tome kako je ona jako srećna, kako ima ko da je zameni u teškim poslovima, kako će za nekoliko godina oženiti Ognjena i i kako će se u njenoj kući čuti pesma.

Kući se vratila srećna pevušeći veselu pesmu.

Prelazak ,L, u ,O,

JEDNINA

N čitalac

G čitaoca
D čitaocu
A čitaoca
V čitaóče
I čitaocem
L čitaocu

MNOŽINA

N čitaoci

G čitalaca

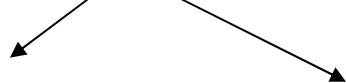
D čitaocima
A čitaóce
V čitaoci
I čitaocima
L čitaocima

Mnoge imenice izvedene od glagola označavaju vršioce radnje i završavaju se na – lac

GLAGOL (radnja)	IMENICA (vršilac radnje)
vršiti	vršil <u>lac</u>
stvarati	stvara <u>lac</u>
čitati	
nositi	
moliti	
roniti	
misliti	
poveriti	
raznositi	
gledati	
donositi	
davati	
poštovati	
izvestiti	
imati	
braniti	
tužiti	
osloboditi	
prevesti	
spasiti	

Ove imenice imaju u nominativu jednine i genitivu množine L nepromenjeno u O i nepostojano A. U svim ostalim padežima gubi se nepostojano A, a L prelazi u O.

Č I T A L A C

L nije prešlo u O

nepostojano A nema ga u čitaocu, čitaocima

6. zadataktipa brz- brzo

pridev	predlog
brz, brza, brzo Devojčica je brza . Leptir je brz .	brzo Devojčica brzo trči. Leptir brzo leti.
spor, spora, sporo Puž je spor .	sporo Puž sporo ide:
dug, duga, dugo	dugo
pametn, pametna, pametno	pametno

PRIČA

MILOŠ CRNJANSKI

Sećam se samo da je bila
nevina i tanka
i da joj je kosa bila
topla, kao crna svila
u nedrima golim.

I da je u nama pre uranka
Zamirisao bagrem beo.

Slučajno se setih neveseo,
jer volim:
da sklopim oči i ćutim.

Kad bagrem dogodne zamiriše,
ko zna gde ću biti.
U tišini slutim
da joj se imena ne mogu setiti
nikad više.

вежбе

1. Глаголски облици:

Мирисати _____
Сећати се _____
Сетити се _____
Склопити _____
Склапати _____
Ћутати _____

Моћи _____
Хтети _____
Бити _____

2. Свршени – несвршени:

Мирисати – замирисати _____
Сећати се – сетити се _____
Склопити – склапати _____
Ћутати – заћутати _____

3. Глагол бити:

Младић – весео: Младић је весео --- Младић је био весео --- Младић ће бити весео

Девојка – лепа: _____

Коса – црна: _____

Багрем – бео: _____

Очи – веселе: _____

Девојке – танке: _____

Младићи – невесели: _____

4. Заменице у акузативу:

Заборавио је девојку. Заборавио _____ је.

Склопио је очи. Склопио _____ је.

Склопио је књигу. Склопио _____ је.

Склапа књигу. Склапа _____ .

Склопио је руке. Склопио _____ је.

Заборавила је младића. Заборавила _____ је.

Заборавио је девојке. Заборавио _____ је.

Заборавила је младиће. Заборавила _____ је.

Заборавили су багрене. Заборавили су _____ .

Заборавила је багрем. Заборавила _____ је.

Он воли девојку. Он _____ воли.

Он воли девојке. Он _____ воли.

Она воли момка. Она _____ воли.

Она воли момке. Она _____ воли.

5. Синтагме:

akác illata _____

A lány haja _____

A fiú szeme _____

A fiú lakása _____

A szoba csendje _____

A lány neve _____

A fiú neve _____

A fiú halgatása _____

A lány bánata _____

A fiú bánata _____

6. Састави реченице:

Младић – сетити се – багрем

Багрем – мирисати – двориште

Девојка – бити будан – јутро

Девојка – заборавити – младић

Младић – имати – коса

Девојка – имати – коса

Младић – ћутати – уранак

Девојка – бити танак

Девојка – коса – бити – топао

7. Инфинитив – да + презент

Хтела је замирисати – хтела је да замирише

Хтео се сетити – _____

Хоћу заборавити – _____

Морам ћутати – _____

Волим склопити очи – _____

Желим слутити – _____

8. Odnosne zamenice (rečenice):

	ŽR	MR	SRR
JD	KOJA	KOJI	KOJE
MN	KOJE	KOJI	KOJA

Sećao se devojke (devojka, -t) _____ je upoznao veoma davno. Bila je to devojka (-vel) _____ je dugo razgovarao. Bili su u kafiću (kafić, -ben) _____ je bilo mnogo ljudi. Imala je kosu (kosa, -t) _____ je farbala. Imala je ime (-t) _____ se on neće sećati.

GOSPOĐA MINISTARKA BRANISLAV NUŠIĆ

Glavni lik je, neobrazovana i primitivna malograđanka, Živka koja neočekivano postaje "gospođa ministarka". Ovo joj je "zavrtelo mozak" i sada planira kako da svetu pokaže svoju moć.

XIX Živka, Dara

Živka je u kući sa ćerkom Darom. Nestrpljiva je. Muž joj je u Dvoru i čekaju da saznaju da li je postao ministar. Razmišlja o tome kako bi volela da može da postane muva, da uleti u Dvor i čuje kako kralj njenog muža, Simu, naimenuje za ministra. Boji se da će njen muž, smotan, zamucati. Raduje se što će sada i ona dobiti državni fijaker. A što će gospođa-Dara i gospa-Nata ostati bez fijakera. Govori ružno o gospođi-Nati. Saznajemo da Živka ima tri

razreda osnovne škole. Ljuti se na Darinog muža što ne dolazi i ne javlja šta se tačno događa u Dvoru. Kaže da je sigurno u nekoj kafani.

XII Predašnji, Čeda

Čeda dolazi, Živka je nestrpljiva, hoće da čuje novosti. Čeda predlže da Sima izradi za njega zajam na dvanaest hiljada. To bi bio miraz za Daru. Od toga će vratiti dugove i pored toga da mu izradi i tri klase.

Živka i Čeda se svađaju. Ona kaže da o tome i ona odlučuje. Nije ministar, ali je ministarka, što je ponekada i važnije. Već govori kao ministarka. Preti zetu paragrafom sedamdeset i šest. Kaže da Čeda nije za ministarsku kuću. Tera ćerku i zeta da joj glasno kažu "Gospođa ministarka, gospođa ministarka...", uživa u tome da to čuje.

XIII Predašnji, Raka

Dolazi Živkin i Simin sin. Viče da je otac postao ministar. Kaže da su ga drugovi prozvali ministarsko prase. Živka kaže da on više ne sme da se druži sa tim mangupima, već sa decom engleskog konzula. Neka joj kaže imena te dece jer će ih poslati u unutrašnjost, poslaće i tu decu i ceo razred i učitelja. Pošto su ga nazvali ministarsko prase i psovali mu majku. Kaže da u zemlji već jednom treba uvesti reda, treba da se zna kome se sme psovati majka. Opet govori kao ministarka. Sin kaže da je dobro što je otac ministar, jer od sad, ako da istuče, on će skupiti demonstracije i vikati "Dole vlada."

Majka ga tera. Uzbudena je jer joj se muž vraća kući. Želi da ga dostojno dočeka.

1. U kojoj sceni se događa:

	XIX XXII XXIII
svađa Čeda-Živka	
saznali su srećnu vest	
sin se raduje	
razgovor o mirazu	
očekivanje	
razgovor majke i sina	
gledanje u karte	
nestrpljenje	
u iščekivanju	

2. Nastavi rečenice:

1. Velike mogućnosti koje takav položaj pruža _____ i ona planira kako će _____ i _____ ko je ona i šta sve može.
2. ... još kako sam uzbuđenja; samo, pravo da vam kažem, _____ .
3. Pa jeste da ne ide, pravo kažeš; jer ako je _____ .
4. Uh, da mi je da se pretvorim _____ u Dvor da svojim ušima kako kralj kaže Simi...
5. Prilepila se _____ , pa misli niko je ne može odlepiti.
6. Ja sam svršila _____ i, da sam htela, mogla sam još da svršim.

7. Bože, mama, pa pokrij oca, jer glavno je pitanje hoće li _____ .
8. Kaži tvom mužu neka kaže: da ili ne, _____ !
9. Ako nisam ministar, a ja sam ministarka, a upamti: _____ .
10. Kažu mi deca, i mene su odmah prozvali _____ .

3. Zaokruži tačan odgovor:

1. Živka će se već popodne voziti: - u ministarskom mercedesu - na ministarskom fijakeru - u državnim kolima	2. Kako miraz Čedi treba: - nova kuća - 12 000 dinara - ministarsko mesto
3. Raka sme da se držu sa: - decom francuskog konzula - decom engleskog konzula - decom nemačkog konzula	4. U unutrašnjost Živka želi da premesti: - učitelja, direktora, decu - decu, direktora, razred - decu, razred, učitelja
5. Ako ga tata istuče, Raka će vikati:
- Dole kralj!
 - Dole ministri!
 - Dole vlada!

4. Čiji roditelji su:

gospa-Dara, gospa-Nata, gospa-Živka
 njena majka je šila u vojnoj šivari _____
 njena majka je izdavala kvartir za samce _____
 njen otac je bio činovnik _____

5. Ko je ko:

Čeda, Živka, Dara, Raka, Sima, gospa-Dara, gospa-Nata
 Prilepila se za fijaker kao taksena marka _____
 Ima tri razreda osnovne škole _____
 Nameštala krevet samcima _____
 Hoće da sakupi demonstracije _____
 Postao je ministar _____
 Gata iz karata _____
 Želi da se pretvori u muvu _____
 Treba da se igra sa decom engleskog konzula _____
 Traži 12 000 dinara _____
 Treba da da 12 000 dinara _____
 Sedi u kafani i pije _____

6. Navedeni citati su: vesti, naučne istine ili tračevi:

- Majka joj je izdavala kvartire za samce, a ona nameštala krevete tim samcima....
- ...on je bio već činovnik kada me je uzeo. Pa jest, samo kažu, morao je da te uzme.

7. U ovim citatima nije sve rečeno, ono najvažnije nisu rekli, a to je:

- _____
- _____

, gospa-Natina porodica je bogata jer ima hotel,, ,spavala je sa samcima,, ,zatrudnela je pre nego što se udala,, ,gospa-Natina majka je bila siromašna,, ,Živkin muž je voleo Živku, a ne neku drugu ženu,

8. Prepiši što više pretnji koje izgovara Živka:

OD KAD TEBE NE VOLIM
BAJAGA
(PRODAVNICA TAJNI)

Sada nemoj ništa da govoriš
prepoznaću šta god da pomisliš
večeras samo nemoj da me ne voliš.

Preboleću šta god da učiniš
učiniću ti sve što poželiš
večeras samo nemoj da me ostaviš.

Od koga si se ti to sakrila
u meni čitav svet se rasipa
otkad tebe volim pamet ne sluša

Da l' išta može da se sakrije
po licu kad se svetlost polije
otkad tebe volim vreme ne ide

BALKAN
(MUZIKA NA STRUJU)

Ovo je ovde Balkan
Zemlja iz sna
Između moćnih sila
Dobra i zla

Tu svako može biti
dušman i brat

svakih pedeset leta izbije rat

Ovu su zemlju pravili
i ratnici i pesnici
i različiti bogovi

Ovo je ovde Balkan
Mirisni cvet
totalno nerazumljiv za ceo svet
I svako može biti
dušman i brat
svakih pedeset leta izbije rat

Ovu su zemlju pravili
i ratnici i pesnici
i različiti bogovi

ZNAM ČOVEKA (POZITIVNA GEOGRAFIJA)

Znam čoveka,
stanovao je tu odmah iza,
mučila ga apstinentska kriza,
mučila ga danima

On mi je rekao
da se sreo sa samim Bogom.
Da je u grobu sa jednom nogom,
da sa sobom ne priča.

Čovek se mučio,
čovek je non-stop mislio na belo.
I ne zato što mu se htelo,
niti što je voleo.

Imao je male zenke,
bledu facu, ružno lice
patio je od hronične
ne-ne-ne-nesanice.

Znam čoveka,
on je pokušao da se skine.
Ali je teško sa visine,
da se spustiš bezbolno.

Još mi je rekao
da je sanjao nekakve vrane,
koje su graktale sa grane.
Koje su mu pričale.

Da je on gotov,
da je samo pola ljudskog bića.
Da je jedan od slabića.
Od uličnih kerova.

Imao je male zenke,
bledu facu, ružno lice.
Patio je od hronične
ne-ne-ne-nesanice

Vežba 6 a

1. Zadatak

Video sam komšinicu na pijaci, kupila je malo (krompir) _____ i nešto (grašak) _____. Rekla mi je da u prodavnici može da se kupi džem u tegli, rekla je da je tegla (šljiva) _____ jeftinija nego na pijaci. Video sam da u torbi ima kilogram (šećer) _____ i pola kile (brašno) _____.

2. Zadatak

Rekao sam komšinici da (voleti – kupiti) _____ teglu džema. Ona je rekla da (voleti videti) _____ kada će i kajsija postati jeftinija. Rekao sam joj da (pomoći) _____, jer vidim da joj je torba teška.

3. Zadatak

Komšnica je zahvalila i rekla mi je da će me pozvati na šolju (čaj) _____ ako joj pomognem. Zajedno smo otišli (trgopromet) _____, a posle (mesara) _____. Posle mesare otišli smo (kafić) _____ na šolju (kafa) _____. Posle kafića seli smo (autobus) _____ i sišli (stanica) _____ kod bolnice.

4. Zadatak

Pio sam kafu (šećer) _____, (kafa) _____ je bilo i malo (mleko) _____. Bio sam gladan pa sam hleb namazao (džem) _____. Hleb sam jeo (čaj) _____. Posle toga sam razgovarao (drug) _____ i dogovorili smo se da idemo (pozorište) _____. (do centar) _____ sam išao (taksi) _____, (od centar) _____ (do trg) _____ peške.

5. Zadatak

Kupio sam dve (karta) _____. U trafici sam uzeo kesu (kokica) _____, 4 (limenka) _____, zato sam platio 124 (dinar) _____. Rekli su da će predstava trajati tačno 95 (minut) _____.

6. Zadatak – Objasni sledeće reči

UBICA _____
CRNO-BELI FILM _____
BANKAR _____
POŠTAR _____
VOJNIK _____

Vežba 8 a

1. Zadatak GENITIV – BROJEVI – AKUZATIV

Ako želite da napravite voćnu salatu potrebno vam je prvo malo (jabuka) _____, njih iseckate, posle vam treba kilogram (ananas) _____ i njega isečete. Sve to izmešate i stavite jedan (limun) _____ koji ste isekli na kriške. Dodate pola kile (breskva) _____ i malo (grožđe) _____. Treba vam još 2 (kruška) _____, 5 (kašika) _____ šlaga. I salata je spremna. Stavite je u (frižider) _____.

2. Zadatak POTENCIJAL - FUTUR

Meni je bio rođendan. Rekao sam drugovima da (voleti-doći) _____. Rekli su da (doći) _____, i da (voleti-jesti) _____. Moja drugarica je rekla da (želiti-piti) _____ sok od ananasa. Rekao sam da (spremiti) _____ sve što (voleti-probat) _____. Rekao sam i da (voleti-dobiti) _____.

3. Zadatak PADEŽI – ZAMENICE

Drugovo su stigle do moje (kuća) _____ na vreme. Na (ulica) _____ sam ih čekao jer nisu znali u kojoj (kuća) _____ živim. Svako je doneo (poklon) _____. Od (drug) _____ iz razreda dobio sam (fudbalska lopta) _____. Od (drugarica) _____ iz komšiluka sam dobio (velika kutija) _____. To je bila velika kutija napunjena (čokolada) _____. Kupila ju je zajedno (momak) _____. Među poklonima je bilo: 1 (CD) _____, 2 (šal) _____ i 5 (knjiga) _____. Poklone sam stavio na (polica) _____. (moj) _____ drugovi su ušli u kuću, ušle su i (naš) _____ mačke iz (ulica) _____. Kod (komšija) _____ je greškom ušao jedan moj drug. (moj) _____ komšinica joj je rekla gde stanujem.

4. Zadatak SASTAVI DIJALOG

Dušica je rekla Dušku da on adresira pismo, a da će ona ispuniti formular. Duško je rekao da je gužva na šalteru, i to na onom šalteru na kojem podižu novac. Onda je Dušica rekla da prvo obave sve ostalo pa će se na kraju vratiti do šaltera kada ne bude gužva. Duško nije znao čije ime treba napisati u rubrici pošiljalac pa je pitao Dušicu. Ona je rekla da upiše ujkiño ime, ali da ne mora upisati adresu jer je dovoljno da upiše broj transakcije.

D _____

D _____

D _____

D _____

D _____

5. Zadatak BROJEVI

Kupio sam dva (sladoled) _____. U trafici sam uzeo kesu (bombon) _____, 4 (strip) _____, zato sam platio 461 (dinar) _____. Rekli su da će predstava trajati tačno 92 (minut) _____.

6. Zadatak – Objasni sledeće reči

POŠILJALAC _____

PRIMALAC _____

ŠALTER _____

MEĐUNARODNI RAZGOVOR _____

7. Zadatak: napiši čestitku svojoj sestri koja je rodila blizance

8. Zadatak: naruči buđenje za 6 sati ujutru, pitaće te na čijem imenu je telefon i koji je broj tvog telefona, reći će ti da će ti cena buđenja biti uneta u telefonski račun.

9. Zadatak: Od sledećih reči sastavi rečenice tako da dobiješ priču od pet rečenica.

Reči: čovek, setiti se, jesti, kupac, šef, doneti, jabuka, trgovac, ujutro, ukrasti, sačekati, dug, odeća, primetiti, mleko, sat, prodavnica, priča

Vežbe 9a

1. Zadatak - genitiv:

muški rod – srednji rod		ženski rod	
jednina: - a	množina: - a	jednina: - e	množina: -a
boca (sirup) _____		100 kila (beli luk) _____	
flaša (kompot) _____		previše (crni luk) _____	
200 g (limun) _____		premalo (patlidžan) _____	

2. Zadatak - potencijal: **BIH ČITAO**

Izmisliti:

Ja _____ .

Ona (žr) _____ .

Ti _____ .

Ući:

Oni _____ .

On _____ .

Ona (srr) _____ .

3. Zadatak – potencijal i modalni glagoli:

BIH VOLEO ČITATI – BIH VOLEO DA ČITAM

Planirati:

On _____ .

Ti _____ .

Ona (žr) _____ .

Predložiti:

Ona _____ .

Oni _____ .

Ona (srr) _____ .

4. Genitiv:

od (tol) – do (ig) GENITIV			
muški rod – srednji rod		ženski rod	
Jednina: - a	Množina: - a	Jednina: - e	Množina: - a
Robna kuća - trgovima _____		grad - selo _____	
Mega market - kiosk _____		SAD - Atlantik _____	

5. GENITIV – količina

ŽR		MR - SRR	
1 – N jd	- a - KUĆ <u>A</u>	1 – N jd	, - o , - e - HLE <u>B</u> , SELO <u>O</u>
2, 3, 4– G jd	- e - KUĆ <u>E</u>	2, 3, 4– G jd	- a – HLEBA <u>A</u> , SELA <u>A</u>
5 ... – G mn	- a - KUĆ <u>A</u>	5 ... – G mn	- a - HLEB(<u>OV</u>)A <u>A</u> , SELA <u>A</u>

3 rođak _____
 7 rođaka _____
 4521 dinar _____
 7 sijalica _____

309 pecivo _____
 1056 litara mineralna voda _____
 6 raspust _____
 98 litara maslinovo ulje _____

6. Zadatak: Akuzativ – lokativ

	-ba, -ra			-ban, -on		
	ženski rod	muški rod	srednji rod	ženski rod	muški rod	srednji rod
u	- u	- a , Ø	Ø	- i	- u	- u
na	- u	- a , Ø	Ø	- i	- u	- u

penzija (-ba, -ban): _____
 serija (-ba, -ban): _____
 epizoda (-ba, -ban): _____
 turistička agencija (-ba, -ban): _____

fakultet (-ra, -on): _____
 dimnjak (-ra, -on): _____
 semafor (-ra, -on): _____
 pozorišna predstava (-ra, -on): _____

bioskopska predstava (-ra, -on): _____

7. Zadatak: -val, -vel

-val, -vel		
MR	ŽR	SRR
(sa) -om	(sa) -om	(sa) -om

karijera: _____
 operna pevačica: _____
 pevač: _____
 jedinac: _____
 domaćica: _____
 turneja: _____

dug: _____
 bend: _____
 trag: _____
 kultura: _____
 kompozitor: _____
 štampa: _____

8. Akuzativ –t (objekat)

Akuzativ - objekat			
	ženski rod	muški rod	srednji rod
-t	- u	- a , Ø	Ø

Severna Amerika: _____
 Britanija: _____
 uspeh: _____

top-lista: _____
 sekta: _____
 benzinska pumpa: _____

Liverpul: _____
 život: _____

gorivo: _____
 benzin: _____

9. Prisvojne zamenice – JD - MN

jednina	množina
Ja – moj, moja, moje, moji, moje, moja	Mi – naš, naša, naše, naši, naše, naša
Ti – tvoj, tvoja, tvoje, tvoji, tvoje, tvoja	Vi – vaš, vaše, vaša, vaši, vaše, vaša
On, ono – njegov, njegova, njegovo, njegovi, njegove, njegova	Oni – njihov, njihova, njihovo, njihovi, njihove, njihova
Ona – njen, njena, njeno, njeni, njene, njena	

njena:

_____ podočnjaci

_____ hrana za mačke

_____ odelo

moj:

_____ odelo

_____ bašta

_____ sto

njihov:

_____ hrana

_____ livada

_____ izlet

10. GENITIV ''nál-nél'' - KOD

JEDNINA: kod pošte (pošta)	MNOŽINA: kod bolnica (bolnice)
kod druga (drug)	kod drugova (drugovi)
kod sela (selo)	kod sela (sela)

prabaka _____

raskrsnica _____

pešački prelaz _____

izlog _____

kamion _____

gradilište _____

policajska stanica _____

šalter _____

11. GENITIV ''keresztü - át'' – PREKO

JEDNINA:	MNOŽINA:
preko Nove stanice (ulica)	preko ulica (ulice) – Malih Pijaca
preko Novog Sada (Novi Sad)	preko zidova (zidovi) – Bačkih Vinograda
preko Novog Sela (Novo Selo)	preko sela (sela)

Preko (Venecija)

Preko (Island)

Preko (Firenca)

Preko (Finska)

Preko (Hrvatska)

Preko (Monako)

Preko (Slovenija)

Preko (Vels)

Preko (Italija)

Preko (Berlin)

Preko (Mađarska)

Preko (Prag)

Preko (Grenland)

Preko (Brazil)

12. GENITIV ''-ból, -ből'' – IZ

JEDNINA:	MNOŽINA:
ŽR: iz nove stanice (nova stanica)	ŽR: iz ulica (ulice) – Malih Pijaca
MR: iz Novog Sada (Novi Sad)	MR: iz zidova (zidovi) – Bačkih Vinograda
SRR: iz Novog Sela (Novo Selo)	SRR: iz sela (sela)

Iz (Portugalija)

Iz (Danska)

Iz (Španija)

Iz (Francuska)

Iz (Belgija)

Iz (Holandija)

Iz (Luksemburg)

Iz (Nemačka)

Iz (Norveška)

Iz (Švedska)

Iz (Poljska)

Iz (Češka)

Iz (Bugarska)

Iz (Grčka)

GRAMATIKA